

LIETUVOS PREMJERAS PAGERBĖ ANTROJO PASAULINIO KARO AUKŲ ATMINIMĄ

Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius rugsėjo 1 d. dalyvavo Antrojo pasaulinio karo pradžios 70-ųjų metinių minėjimo iškilmėse Gdanske. Iškilmės vyko prie Gynėjų memorialo, esančio buvusių Gdanskio pajūrio karinių įtvirtinimų – Westerplatte – teritorijoje. Būtent čia įvyko pirmasis Antrojo pasaulinio karo mūšis, kai nacistinė Vokietija 1939 m. rugsėjo 1 d. užpuolė Lenkiją, prieš tai pasirašiusi nepuolimo sutartį su Sovietų Sąjunga.

Lietuvos Premjeras kartu su kitais Europos šalių vyriausybių vadovais uždegė savo žvakę Westerplatte Gynėjų kapinėse, pagerbė jų, o kartu ir visų kitų brutaliausio karo žmonijos istorijoje aukų atminimą, apžiūrėjo parodą „Westerplatte – Pajūrio kurortas – Bastionas – Simbolis“.

Iškilmingoje ceremonijoje kalbėjo Lenkijos Prezidentas Lech Kachinski, Europos Parlamento Pirmininkas Jerzy Buzek, Lenkijos Premjeras Donald Tusk, Vokietijos Kanclerė Angela Merkel, Rusijos Ministras Pirmininkas Vladimir Putin, Prancūzijos Premjeras Fransua Fijon, Ukrainos Premjerė Julija Tymošenko ir Europos Sąjungai pirmininkaujančios Švedijos Premjeras Fredrik Reinfeldt.

Lenkijos Prezidentas L. Kachinski, kalbėdamas apie Antrojo pasaulinio karo priežastis, sakė, kad jį sukėlė totalitariniai režimai, nacionalizmas ir šovinizmas. O Rusijos Premjeras V. Putinas savo kalboje minėjo, kad karo priežastimi tapo „žeminanti“

Versalio taika ir bailumas tų, kurie mėgino taikiai sustabdyti Hitlerio agresiją

Iškilmių metu Premjeras A. Kubilius davė interviu Lenkijos nacionalinei televizijai. Žurnalisto paklaustas, kaip jis vertina Rusijos požiūrį į XX amžiaus istoriją ir į Antrojo pasaulinio karo priežastis, kuris gerokai skiriasi nuo europietiškojo, Lietuvos Ministras Pirmininkas pasakė, kad Rusijoje, deja, iki šiol neįsąmoninta, kokių tragedijų sukėlė totalitarinis Stalino režimas. „Nepaisant to, - sakė A. Kubilius, - turime ir toliau plėsti ryšius su Rusija, tikėdamiesi, kad anksčiau ar vėliau ji susitarkys su savo pačios istorija“.

Antrasis pasaulinis karas prasidėjo po to, kai du diktatoriai Stalinas ir Hitleris sudarė Sovietų Sąjungos ir nacių Vokietijos nepuolimo sandėrį bei slaptais protokolais pasidalinio Vidurio Europą. 1939 m. patekusi į dviejų totalitarinių režimų „įtakos zoną“, Lietuva nuosekliai laikėsi neutralumo politikos. Laikydamosi tokios politikos Lietuva pirmosiomis Antrojo pasaulinio karo savaitėmis atsisakė nacių Vokietijos pasiūlymo surengti karinę operaciją ir atsiimti ilgaamžę sostinę Vilnių, tuo metu dar priklausiusį okupuojamai Lenkijai. Laikydamosi neutralumo politikos Lietuva pirmosiomis karo savaitėmis internavo savo teritorijoje tūkstančius besitraukiančių lenkų karių ir karininkų, daugelį jų išgelbėdama nuo žūties nacių arba sovietų koncentracijos lageriuose.

LRT

LIETUVOJE LANKYSIS A. LUKAŠENKA

Vilniuje rugsėjo 16 dieną Lietuvos kvietimu su darbo vizitu lankysis Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka.

Vizito metu A. Lukašenka žada apsilankyti Lietuvos ir Baltarusijos ekonomikos forume. Su Baltarusijos vadovu susitikti teigė esanti pasirengusi ir Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, jei tik A. Lukašenka to pageidaus.

Šis A. Lukašenkos vizitas į Europos Sąjungos šalį bus pirmasis po ilgo laiko. Krizė tarp ES ir Baltarusijos kilo 1996-aisiais, kai Bendrija paskelbė sankcijas šaliai. To priežastis

buvo A. Lukašenkos inicijuotas referendumas, kuriuo buvo pratęsta jo kadencija. ES balsavimo rezultatų nepripažino.

Nauji kontaktai tapo įmanomi, kai Baltarusijos vyriausybė įvykdė ES keliamus reikalavimus. ES reikalavo paleisti politinius kalinius ir 2008-aisiais surengti demokratiškus ir skaidrius parlamento rinkimus.

Lietuvoje lankęsis Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas Geunter Verheugen politiniu požiūriu nevertino informacijos, kad galbūt į Lietuvą atvažiuos A. Lukašenka.

Kaune paminėtas prezidento Antano Smetonos 135-osios gimimo metinės. Prie paminklo padėtos gėlės. Renginyje dalyvavo Seimo, Kauno miesto, Lietuvos Sąjūdžio dalyviai, taip pat moksleiviai. Apie prezidento A. Smetonos tautinę reikšmę kalbėjo Lietuvos Sąjūdžio tarybos pirmininkas ir Seimo narys Rytas Kupčinskas ir Kauno miesto tarybos narys Raimundas Kaminskas.

V.ADAMKUS NESUPRANTA, KODĖL TURI BŪTI NAIKINAMA „LEO LT”

Kadenciją baigęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus teigia nesuprantąs, kodėl turi būti naikinama nacionalinė energetikos bendrovė „Leo LT”. Tokią poziciją buvęs šalies vadovas išsakė Lietuvos televizijos laidoje „Teisė žinoti”, teigiama pranešime spaudai.

„Jei sandėryje buvo neskaidrumų, juos reikėjo išaiškinti derybose ir tęsti toliau, bet ne viską griauti ir atidėti energetinę nepriklausomybę dar keletui metų. Atmesčiau, kad čia yra kryptingai neveikiama, greičiau - neįvertinamos pasekmės, kad priklausant nuo kitų energijos išteklių, veikiamas Lietuvos ekonomikos augimas”, - teigė V.Adamkus.

„2002 metais pasisakiau, kad Lietuva turi likti atominės energijos valstybe, nors tuomet į tai buvo reaguota su pašaipa. Šiandien matom rezultatus, o lyginant visas ligšiolines vyriausybes, daugiausiai pažangos energetikos srityje turbūt pasiekė Gedimino Kirkilo vyriausybė. Pastarojo meto pozicija man yra nesuprantama, man dar niekas nepaaiškino, kodėl mes turime sunaikinti tai, kas jau buvo padaryta, netgi pasirašytos tarptautinės sutartys, ir pradėti viską iš naujo”, - tvirtino prezidentas. „Pasiekimai žinomi -

„Manau, kad Baltarusija netoli, neturėtų būti sudėtinga jam čia atvykti. Tai tikrai nesudėtinga, ir jis turi priemonių, kad tą padarytų. Politiniu požiūriu aš, deja, nekomentuosiu, bet Baltarusija tikrai yra netoli”, - žurnalistams juokavo EK vicepirmininkas.

LRT

Lietuva yra svarbių tarptautinių organizacijų narė, viena didžiausių mano nesėkmių - energetikos sektorius, kadangi čia dar susidursime su didelėmis problemomis”, - teigė buvęs šalies vadovas. „Leo LT” buvo įsteigta pernai gegužę, sujungus valstybės valdomas įmones „Lietuvos energija” ir RST bei privataus kapitalo bendrovę VST, kurią valdė „NDX energija”.

Vyriausybės nutarime nurodoma, kad likvidavus „Leo LT” atsirastų galimybė siekti, kad visos jos antrinės energetikos įmonės pereitų į valstybės kontrolę, be to, būtų sudarytos sąlygos demonopolizuoti energetikos sektorių ir užtikrinti jo konkurenciją. Vyriausybė valdo 61,7 proc., „NDX energija” - 38,3 proc. „Leo LT” akcijų.

Bernardinai.lt

ES protestuoja dėl naujos žydų statybos

Europos Sąjunga pareiškė protestą dėl naujų žydų gyvenviečių statybos okupuotose palestiniečių teritorijose.

Bendrija yra „rimtai su nerimusi“ dėl Izraelio sprendimo statyti naujus butus žydų naujakuriams, teigiama Stokholme išplatintame pareiškimė. Švedija šiuo metu pirmininkauja ES.

Remiantis tarptautine teise, tokios gyvenvietės yra nelegalios ir kliūtis taikos procesui, pabrėžiama dokumente. ES reikalauja ne tik nutraukti naujų gyvenviečių statybą, bet ir nugriauti visus nuo 2001 metų palestiniečių žemėse pastatytus žydų namus.

LRT

PREZIDENTĖ DĖKOJA VYRIAUSYBEI

Vilnius, rugsėjo 8 d. Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius tarėsi su Respublikos Prezidente Dalia Grybauskaitė. Prezidentė ir Vyriausybės vadovas yra sutarę reguliariai, ne rečiau kaip du kartus per mėnesį susitikti ir aptarti šalies aktualijas, svarbiausius valstybės institucijų darbus.

Šio susitikimo metu Prezidentė per Premjerą padėkojo Vyriausybei už iki šiol nuveiktus darbus perimant į valstybės valdymą energetikos sritį. Prezidentė aukštai įvertino Vyriausybės inicijuotą oligarchinio darinio LEO.LT išardymą, taip pat Vyriausybės nutarimą įgyvendinti europietišką elektros energijos teikėjo veiklos reguliavimą nustatant jo veikloje naudojamo turto vertę. Prezidentė pažymėjo, kad tokie antimonopoliniai Vyriausybės sprendimai užkirs kelią nepagrįstam elektros energijos kainos didinimui, teigiamai atsilieps ir elektros vartotojams ir gamintojams, teigiama pranešime spaudai.

Premjeras susitikimo metu išreiškė įsitikinimą, kad dalykiškas Vyriausybės bendradarbiavimas su Prezidente padės ilgainiui sukurti Lietuvoje laisvą, europietišką, demonopolizuotą elektros rinką ir įdiegti skaidrias elektros ūkio taisykles, kurių šalyje iki šiol trūko. Ministras Pirmininkas su šalies vadove aptarė prioritetinius Vyriausybės darbus, siekiant įgyvendinti energetinę Lietuvos nepriklausomybę po Ignalinos AE uždarymo – naujos atominės jėgainės statybą ir atsinaujinančių energijos šaltinių plėtrą.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Merkinės miestas rugpjūčio 15-16 dienomis minėjo savo 650 metų jubiliejų. Merkinė pirmą kartą paminėta 1359 metais Novgorodo metraščiuose. Bet ir 440 metų, kai Žygimantas Augustas suteikė Merkinėi Magderburgo teises ir patvirtino miesto atspaudą, kuriame pavaizduotas vienas ragis. Su Merkine siejama daug istorijos įvykių. 1387 m. Merkinėje Jogaila pasirašė Magdeburgo teises Vilniui. Merkinėje 1648 m. mirė Lenkijos karalius, Lietuvos didysis kunigaikštis Vladislavas Vaza IV. Merkinė ilgai buvo Dainavos krašto kariniu, administraciniu ir kultūriniu centru. Šventės svarbiausiu įvykiu buvo koplytstulpių, žyminčių viduramžiais Merkinėje stovėjusių bažnyčių bei vienuolynų vietas ir Merkinės jubiliejui skirto akmens pašventinimas, kurį pašventino Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis po įvykusių pamaldų Švč. Mergelės Marijos šventovėje. Dalyvavo daug svečių iš visos Lietuvos, Seimo ir Vyriausybės.

Radviliškio apylinkėje vėl stovėjo beveik 200 žmonių Baltijos kelyje prie 1989 m. rugpjūčio 23-ąją pastatyto kryžiaus Talačkonių kaime, Pasvalio rajone. Ten buvo Baisogalos, Šaukoto, Šeduvos, Radviliškio, Šiaulėnų, Grinkiškio krašto atstovai. Perdavus Baltijos kelio ugnį susikabinę rankomis dainavo „Bunda jau Baltija“, degė atminimo laužas, juos palaimino Pasvalio dekanas kun. Algis Neverauskas. Po pamaldų sugiedotas Lietuvos himnas, o jaunieji radviliškiečiai prie Kultūros namų pradėjo akciją „Mūsų nedaug, bet mes galime daug“. Įvyko tremties dainų ir poezijos vakaras, kurio metu koncertavo Radviliškio politinių kalinių ir tremtinių choras. „Versmė“.

Kauno miesto savivaldybės salėje susirinko tie lietuviai, kuriems rūpi Lietuvos politinė padėtis, jos ateitis. Tarp daugelio dalyvių matėsi Seimo nariai – Aukšė Ramanauskaitė-Skokauskienė, Rytas Kupčinskas, Arimantas Dumčius, Kauno meras Andrius Kupčinskas, Kauno Sąjūdžio tarybos pirm. Raimundas Kaminskas, rezistencijos kovų dalyviai ir kiti garbūs žilagalviai Sąjūdžio dalyviai. Kalbėjo Seimo pirmininko pavaduotojas Česlovas Stankevičius. „Manau, ir šiandien mes vis dar einame Baltijos keliu“. Kauno meras A. Kupčinskas: „Šiandien Rusijos ginklas yra energetika ir dujos. Turime išlikti tokie pat vieningi ir eiti petys petin, kaip ir prieš dvidešimt metų Baltijos kelyje“.

Anykščių garbės piliečiai. Iš kairės prof. Antanas Tyla, rašytoja Milda Telksnytė ir rašytojass Vygandas Račkaitis.

Anykščiuose pagerbti trys nusipelnę lietuviai visai Lietuvai ir gimtajam kraštui. Už reikšmingą indėlį į Lietuvos mokslą, vadovavimą pasaulio anykštėnų bendrijai, dorovinių ir dvasinių vertybių puoselėjimą Anykščių rajono Garbės piliečio vardas suteiktas istorikui, profesoriui **Antanui Tylai**. Už ilgametį darbą Lietuvos kultūrai, mūsų krašto tradicijų propagavimą rašytojai ir publicistei **Mildai Telksnytei** suteiktas Anykščių Garbės piliečio vardas. Taip pat ir rašytojui **Vygandui Račkaičiui** už ilgametę kūrybinę veiklą, Anykščių krašto gamtos ir žymių žmonių pristatymą Lietuvai knygose ir publicistikoje.

Vilniuje ukrainiečiai paminėjo Juodojo kaspino dieną. Baltijos kelio 20-metį ir meldėsi už Ukrainą, mininčią 18-ąsias Nepriklausomybės metines. 1991 m. rugpjūčio 24 d. Ukrainos Aukščiausioji Rada paskelbė Ukrainą nepriklausoma valstybe ir vykęs referendumas paliudijo 90% būti nepriklausoma valstybe.

Seimas rugsėjo 10 d. pradėjo rudens sesiją. Seimo rudens sesijos pirmajame posėdyje paskelbtas Seimo narių pareiškimas dėl nepasitikėjimo parlamento vadovu, Tautos prisikėlimo partijos (TPP) vadu Arūnu Valinsku. Pareiškimą pasirašė 31 Seimo narys, tiek pakanka, kad parlamente būtų pradėta nepasitikėjimo Seimo pirmininku procedūra. Paskelbus pareiškimą, pageidaujančios frakcijos galės susitikti su A. Valinsku, o rugsėjo 15 d. buvo slaptu balsavimu sprendžiama dėl jo atleidimo. A. Valinskas bus atstaty-dintas, jei už tai balsuos ne mažiau kaip pusė Seimo narių, t.y. 71 iš 141. Jei A. Valinskas išlaikytų postą, šią sesiją pasitikėjimo juo klausimas daugiau negalės būti keliamas. TPP vadas per Lietuvos televizijos laidą „Teisė žinoti“ yra užsiminęs, kad po jam palankaus balsavimo jis pats gali pasitraukti iš pareigų.

LGITIC

Europos valstybių vadovai Laisvės gynėjų kapuose Westerplatte vietovėje, netoli už Gdansko miesto, pagerbė žuvusius karius, susirinkę prisiminti prieš 70 metų rugsėjo 1-ąją, kai nacių Vokietija užpuolė Lenkiją, o po to ir Sovietų Sąjunga įsiveržė į Lenkiją. Priekyje eina Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski, Vokietijos kanclerė Angela Merkel ir Lietuvos premjeras Andrius Kubilius. Reuters

JAV PREZIDENTAS RAGINA KONGRESĄ GREIČIAU PATVIRTINTI SVEIKATOS SISTEMOS REFORMĄ

JAV prezidentas Barack Obama Washington, DC paragino Kongresą atidėti į šalį tarpusavio nesutarimus ir bendradarbiauti su juo siekiant pertvarkyti Jungtinių Valstijų sveikatos apsaugos sistemą.

Panašu, kad B.Obamai pavyko perimti iniciatyvą sprendžiant šį klausimą, dėl kurio tarpusavyje nesutaria netgi prezidentą palaikantys demokratai. Siūloma sveikatos apsaugos sistemos reforma suteikė naujo peno respublikonų vadovaujamos opozicijos kritikai ir nusmukdė iki šiol buvusį triuškinamą B.Obamos populiarumą.

Televizijos transliuotoje kalboje, kurią B.Obama sakė prieš trečiadienio vakarą vykusią Kongreso jungtinę sesiją, prezidentas nevengė demonstruoti politinių muskulų. Jis patikino JAV visuomenę, kad siūlomas planas sustiprins saugumą ir suteiks daugiau sveikatos priežiūros galimybių, taip pat garantuos sveikatos apsaugą žmonėms, kuriems šiuo metu ji nėra prieinama.

B.Obama ištiesė ranką respublikonams siūlydamas dirbti kartu ir pažadėjo nedidinti biudžeto deficito. Prezidentas taip pat pamalino tuos demokratų, kurie nori, kad prezidento pozicija šiuo klausimu būtų griežtesnė - B.Obama taršė plunksnas reformos oponentams, kaltindamas juos naudojant bauginimo taktiką ir melą, kad sužlugdytų šį planą ir šalies administracijos prestižą. „Iki šiol debatai dėl sveikatos apsaugos atrodė tarsi teniso partija tarp Kongreso vadų, kurioje prezidentas, galima sakyti, stebėjo, kaip kamuoliukas laksto į vieną ar kitą pusę“, - sakė Robert Blendon, viešosios nuomonės ekspertas

ir Harvardo viešosios sveikatos mokyklos. „Dabar jis perėmė kontrolę šioje srityje, ir panašu, kad ateityje bus pateiktas planas, kurio (įgyvendinimui) jis vadovaus“, - pridūrė jis.

„Negaišiu laiko su tais, kurie apskaičiavo, jog jiems politiškai naudingiau sužlugdyti šį planą, nei jį taisyti“, - pareiškė B.Obama. Prezidentas apeliavo į jausmus, pavišindamas praeitą mėnesį mirusio itin gerbiamo demokratų „liūto“ Edwardo Kennedy laišką. Tame laiške, kuris prezidentui buvo įteiktas jau po senatoriaus mirties, E.Kennedy sakė neabejojantis, kad sveikatos apsaugos reforma bus patvirtinta šiemet. Jo našlė Vicki Kennedy Kongreso posėdį stebėjo iš svečių balkono, sėdėdama šalie pirmosios JAV damos Michelle Obamos.

Sakydamas šią kalbą, B.Obama naudojo tokią pačią įkvepiančią politinę retoriką, kuri buvo būdinga jo pasisakymams per prezidento rinkimų kampaniją. „Atėjome ne bijoti ateities - atėjome, kad ją formuotume“, - valstybės galva sakė įstatymų leidėjams. Kol kas neaišku, ar B. Obamai pavyko įtikinti bent vieną respublikoną pakeisti nuomonę. Dauguma jų liko ištikimi tradicijai, tyliai sėdėdami salėje arba iš mandagumo paplodami prezidentui sakant kalbą.

Tačiau neišvengta ir neįprastai emocingų protrūkių: Pietų Karolinos delegatas respublikonas **Joe Wilson** sušuko „Meluoji!“, kai prezidentas pareiškė, jog neteisėti imigrantai negalės pasinaudoti jo siūlomu planu.

Sveikatos apsaugos sistemos klausimas tapo vienu iš svarbiausių problemų, kurią imtasi spręsti per jau devynis mėnesius trunkančią

B.Obamos kadenciją ir su kuria siejami nepaprastai dideli lūkesčiai šalyje bei užsienyje. Šiuo atveju prezidento pergalė arba pralaimėjimas gali nulemti jo politinę įtaką sprendžiant kitas opias problemas, tokias kaip pasaulinės klimato kaitos, ginklų kontrolės ir karo Afganistane. Tikėtina, kad šis procesas taip pat didžia dalimi lems kitais metais vyksiančius rinkimus į Kongresą.

JAV vienintelė iš išsivysčiusių šalių neturi universalios sveikatos apsaugos programos, kuri būtų prieinama visiems visuomenės sluoksniams. **Sveikatos draudimo neturi net apie 50 mln. amerikiečių.** Nors daugelis JAV rinkėjų nėra patenkinti dabartine sveikatos apsaugos sistema, mėginantys ją keisti politikai žaidžia ugnimi prie parako statinės.

Pagal B.Obamos siūlomą planą numatoma įvesti naujus apribojimus draudikams, taip pat reikalauti, kad sveikatos priežiūra būtų

(Nukelta į 4 psl.)

JAV prez. Barack Obama rugsėjo 9 d. kalbėjo JAV Kongreso nariams, ragindamas šiemet priimti sveikatos įstatymą, kuriuo būtų apdrausti visi gyventojai. Atstovų rūmų pirm. Nancy Pelosi vadovavo demokratų plojimams. NYT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PASAULIS VĖL PATYRĖ, KAS FALSIFIKUOJA ISTORIJĄ

Viso pasaulio spauda rašė, kad labai skiriasi Vokietijos ir Rusijos požiūris į Antrojo pasaulinio karo pradžią prieš 70 metų. Šiandien Vokietija yra Lenkijos partnerė ir visai Europos Sąjungai drąsiai sako, jog tebejaucia kaltę dėl 1939 metų rugsėjo 1 dieną pradėto karo su Lenkija.

Lenkija Baltijos jūros Vesterplatės pusiasalyje paminėjo 70-ąsias II-ojo pasaulinio karo pradžios metines ir pagerbė tuos, kurie žuvo kare. Dešimt milijonų žuvusių buvo pagerbti Gdanske, kai nacių Vokietija užpuolė Lenkiją ir pradėjo karą. „Šlovė tų dienų didvyriams ir visiems kariams, kurie kovojo su vokiečių nacizmu ir bolševikų totalitarizmu“, - savo kalboje pažymėjo Lenkijos prez. Lech Kaczynski. „Ne Lenkija turi kartoti atgailos pamoką, bet kiti, nes tam nėra jokio pagrindo. Priežastį turi tie, kurie pradėjo karą“. Jis priminė, 1939 m. rugsėjo 17 d., kai Lenkijai smūgi sudavė bolševikinė Rusija. Po to prasidėjo okupacija, kurios esmę sudarė Holokaustas, Auschwitzas, Katynės masinės žudynės... Žydai žuvo, nes buvo žydai, lenkų karininkai žuvo, nes buvo lenkai“. Lenkija to karo nelaimėjo, nes tapo komunistinės sistemos auka – ilgai teko laukti jos žlugimo.“

Lenkijos premjeras Donald Tuska drąsiai rėžė: „Susitinkame čia prisiminti, kas pradėjo karą, kas buvo kaltininkas, kas kare buvo budelis ir kas buvo šios agresijos auka, nes mes, lenkai, žinome, kad be šio prisiminimo apie tiesą, apie Antrojo pasaulinio karo ištakas, Lenkija, Europa ir pasaulis nebus saugūs. Prisimename, nes gerai žinome, kad tas, kas pamiršta ar falsifikuoja istoriją turi valdžią, ar dar ją turės, vėl gali atnešti nelaimes, kaip prieš 70 metų“.

Dalyvavo 31 valstybės vadovai. JAV į tą minėjimą atsiuntė tik žemesnio rango atstovą – Janes Jones, Saugumo tarybos vadovą. Prieš tai žadėjo siųsti tik buvusį JAV gynybos ministrą William Perry, bet kilus skandalui – nepasitenkinimui, atsiųstas J. Jones. JAV skirtingai vertina įvykius nei Anglija ir Prancūzija ryšium su Vidurio Europa. Todėl prez. Barack Obama ramiai pratęsė atostogas dar vienai savaitei ir atsisakė dalyvauti minėjime, rašo JAV dienraštis *Washington Post*. Tačiau Vokietijos kanclerė net nesvarstė, ar turi vykti į Gdanską. „Nė vienas Vokietijos kancleris nenori, kad kuri nors šalis kaimynė abejotų, jog Vokietija vis dar labai nemaloniai jaučiasi dėl 1939 metų įvykių, taip pat nenori, kad kuri nors valstybė vėl imtų bijoti Vokietijos agresijos“, - pateikia JAV dienraštis *Washington Post*.

Bet Rusijos premjeras V. Putin atvyko į Gdanską dėl visai kito tikslo. Pastaruosius kelis mėnesius Rusijos spaudoje ir Kremliaus kontroliuojamoje televizijoje nuolat aiškinama, kad Molotovo-Ribbentropo paktas ir jo slaptieji protokolai, nulėmę ketvirtą Lenkijos padalijimą ir Baltijos valstybių užgrobimą buvo pagrįstas ir būtinas dalykas, nes Lenkija pati buvo prisidėjusi prie slaptos sąjungos su Hitleriu. Per Rusijos televizijos kanalus rodomi net keli filmai, kuriuose visa kaltė dėl Antrojo karo pradžios be abejonių verčiama Lenkijai. Kremlius stebina mus tiesos neatitinkančiais teigimais pateisinti Hitlerio ir Stalino sudarytą paktą norint pateisinti ir diplomatiniais sprendimais.

RUSIJOS PREZIDENTAS UŽSIPUOLA UKRAINĄ IR BALTIJOS VALSTYBES

Rusijos prezidentas Dmitrijus Medvedevas, kalbėdamas prieš 70-ąsias Antrojo pasaulinio karo pradžios metines, kritikavo Ukrainą ir Baltijos valstybes už „nacių pakalikų“ šlovinimą. „Matome tam tikras pritrenkiančias tendencijas, - interviu valstybiniam televizijos kanalui „Rossija“ sakė D.Medvedevas, kurio žodžius cituoja Kremlius. - Baltijos valstybės ir net Ukraina iš esmės skelbia buvusius nacių pakalikus savo nacionaliniais didvyriais, kovojusiais už savo valstybių išvadavimą“.

„Nors visi puikiai supranta, kas buvo, droviai nuleidžia akis, kad negadintų santykių“, - pabrėžė Rusijos prezidentas ir **pavadinio „cinišku melu“ pareiškimus, kad vieno-da atsakomybė už Antrąjį pasaulinį karą tenka fašistinei Vokietijai ir Sovietų Sąjungai.**

„Šie įvykiai yra didžiausia 20-ojo amžiaus tragedija, tragedija, kuri nusinešė maždaug 70 milijonų žmonių gyvybę, įvairiais skaičiavimais, šis skaičius kol kas galutinai nenustatytas. Todėl jokio kitokio šių įvykių vertinimo negali būti“, - sakė D.Medvedevas kalbėdamasis su „Rossija“ laidos „Savaitės naujienos“ vedėju Jevgenijumi Revenka.

Jis pareiškė apgailestavimą, kad šių įvykių interpretavime įvairiose šalyse „deja, matomas akivaizdus regresas“. „Dar prieš 20-30 metų,

net esant vadinamiesiems blokams, kurie buvo vienas kitam priešiški, aš turiu omenyje Vakarų pasaulį ir Rytus, Varšuvos sutartį ir atitinkamai NATO, visi buvo vienos nuomonės, kad fašizmas susilaukė teisingo įvertinimo, o fašistiniai nusikaltėliai, kuriuos nuteisė Niurnbergo tribunolas, - pelnytos bausmės. Tai buvo, nors ir skyrėsi ideologiniai požiūriai, ir aš tai specialiai pasakiau“, - sakė D.Medvedevas.

Dabar, pasak jo, visų lyg ir bendros vertybės, bet būna neįtikėtinų dalykų. Maskva ne kartą kritikavo Ukrainą, Estiją, Latviją ir Lietuvą dėl siekio reabilituoti antikomunistų grupes, kurios kai kuriais atvejais kolaboravo su naciais ir vykdė žiaurius nusikaltimus žydų atžvilgiu.

D.Medvedevas taip pat užsipuolė liepą priimtą Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) Parlamentinės Asamblėjos rezoliuciją, kurioje smerkiami ir nacizmas, ir stalinizmas. D.Medvedevas sakė, kad ta rezoliucija nacių Vokietija ir Stalino Sovietų Sąjunga skelbiamos „vienodai atsakingomis už Antrąjį pasaulinį karą“ ir kad „tai, atleiskite, jau paprasčiausiai ciniškas melas“.

„Galima įvairiai žiūrėti į Sovietų Sąjungą, galima labai kritiškai žiūrėti į politinį režimą, kuris buvo Sovietų Sąjungoje, ir į tos mūsų valstybės lyderius tuo laikotarpiu ... Klausimo esmė - kas pradėjo

Tuo būdu teisinama ir dabartinės Rusijos agresija prieš Gruziją, atplėšiant nuo jos Abchaziją ir P. Osetiją. Be abejo, tuo mėginama sukelti nerimą Vidurio Europoje esančioms valstybėms, o tai visiškai priešingas tikslas, ne tai kurio dabar siekė Vokietijos kanclerė A. Merkel“, - pastebi *Washington Post*. Rugsėjo 1-ąją A. Merkel pavadino gedulo dėl kančių, kurias nacių Vokietija atnešė Europai ir Vokietijos kalčių paminėjimo diena.

O Rusijos premjeras V. Putin net neatsiprašė už 1940 metų balandį, kad Sovietų Sąjungos diktatoriaus Josifo Stalino įsakymu buvo sušaudyta 22 tūkst. lenkų karininkų, policininkų, paimtų į nelaisvę 1939 m., kai Sovietų Sąjunga užpuolė Lenkiją. Šį nusikaltimą SSRS ilgą laiką slėpė ir kaltę vertė Hitlerio šalininkams, kurie 1943 metais atrado masinių žudynių kapus. NKVD, norėdama nusišėpti nusikaltimą, lenkų karininkus sūviais į pakaušį šaudė iš vokiškų ginklų vokiškais šoviniais. Visos lenkų pastangos atskleisti ir nubausti žudynių vykdytojus iki šiol liko bevaisės, nes dabartinė Rusijos prokuratūra atsisako tęsti bylą dėl senaties. Lenkijai buvo iš anksto pranešta, kad jie nesitikėtų, jog bus išslaptinti dokumentai, susiję su Katynės žudynėmis. Lenkai griežtai pasisako prieš Rusijoje pradėtą propagandinę kampaniją, skirtą istorijos falsifikavimui. Lenkijos santykiai su Rusija tebėra įtempti.

Antrojo pasaulinio karo pradžios 70-mečio minėjimą aprašo maždaug tūkstantis žurnalistų.

Karas Europoje baigėsi 1945 metų gegužės 8-ąją, besąlygiška Vokietijos kapituliacija. Lietuvai, Latvijai ir Estijai tai buvo okupacijos pratęsimas dar 45 metams. Ar mes galime tikėtis, kad Rusijos vadovai atsiprašys už okupaciją, deportacijas į Sibiro taigas, koncentracijos lagerius, kankinimus kalėjimuose ir už žudymus nekaltų lietuvių, estų ir latvių? Nepriklausomybės kovose žuvusius partizanus, sužlugdytą mūsų tautos moralę?

S. Tūbėnas

karą, kas žudė žmones ir kas gelbėjo žmones, milijonus gyvybių, kas galiausiai išgelbėjo Europą“, - pareiškė D.Medvedevas.

Jo įsitikinimu, negalima, siekiant įsiteikti kelioms šalims, perbraukti istoriją.

„Mes visi turime iš tikrųjų labai atsargiai žiūrėti į savo istoriją, ypač tais klausimais, kurios vienodai įvertino visas pasaulis. Negalima laužyti tų institutų, kurie buvo suformuoti po tokių tragiškų įvykių. Mes negalime perbraukti viso to, tenkindami įgeidžius vienų ar kitų valstybių, kurios yra vystymosi stadijoje, formuoja savo nacionalinį identitetą, mes turime galvoti apie ateitį“, - pareiškė Rusijos prezidentas.

ESBO Parlamentinės Asamblėjos Vilniuje priimtoje rezoliucijoje, kurią pateikė slovėnas Robert Batelli ir Lietuvos parlamento narė Vilija Aleknaitė-Abramikienė, **smerkiami nacizmo ir stalinizmo nusikaltimai.**

Rusijos delegacijos protestus sukėlusį rezoliuciją buvo priimta pritariant Europos Parlamento siūlymui paskelbti rugpjūčio 23-čiąją, per kurią prieš 70 metų buvo pasirašytas Molotovo-Ribbentropo paktas, Stalinizmo ir nacizmo aukų atminimo diena. Joje pabrėžiama, kad 20 amžiuje Europos šalys išgyveno du stipriausius totalitarinius režimus - nacių ir Stalino, per kuriuos buvo vykdomas genocidas, buvo pažeidinėjamos žmogaus teisės ir laisvės, buvo daromi kariniai nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui.

ESBO PA dokumente taip pat pareikštas didelis susirūpinimas dėl totalitarinių režimų liaupsinimo, viešo nacistinės ir stalininės praeities aukštino, išpėjama, kad gali stiprėti ekstremistiniai režimai, tarp jų - neonacistinis. *Bernardinai.lt*

16 METŲ BE RUSŲ KARIUOMENĖS

Rugpjūčio 31 d. buvo 16 metų, kai Rusijos kariuomenė buvo išvesta iš Lietuvos teritorijos. „Iš istorinės perspektyvos vertinant, būtent tą dieną Lietuvos valstybei baigėsi Antrasis pasaulinis karas. Išvykus paskutiniam Rusijos kariniam ešalonui, galutinai buvo likviduotos buvusio karo pasekmės, lietuviai pagaliau galėjo lengviau atsikvėpti, kad šalyje nebeliko svetimos valstybės karinių atstovų. Pirmą kartą po ilgų dešimtmečių mes iš tikrųjų džiaugsmingai galėjome švęsti pasaulinę Taikos dieną – rugsėjo 1-ąją“, – teigia krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė. *Bernardinai.lt*

CŽV KALĖJIMAI IR ABC AŠAROS

Vilius Bražėnas

Gyvename ne pirmuose ir ne paskutiniuose šeimai, tautai ir žmonijai lemtinguose laikuose. Todėl tautos vadovams ir kiekvienam, savą aplinką įtaigojančiam, intelligentui privalu žinias prakošti pro logiškos kritikos ir istorinės tikrovės koštuvą. Gal galėtume lengviau susipaisyti kažkieno tyčia ar atsitiktinai išpučiamuose ir iš informacijos akiračio nepaleidžiamuose įvykiuose, jei naudotume ne vien „žiniasklaidą“, o ir „žinių visumą“ (pagal DLK žodyną) – **žiniją**.

Lyg neturėtume Lietuvai tikrai svarbių reikalų, kažkas mus verčią veik visą dėmesį atkreipti į CŽV (JAV – CIA – Centrinės Žvalgybos Agentūros) tariamus nusikaltimus žmogaus teisėms ir LR suverenitetui neva atskraidinant (vargšus?) teroristus į slapтус kalėjimus mūsų teritorijon.

Štai du žvilgsniai („iš kitos pusės“) į tą reikalą.

Pirmas – CŽV lėktuvai ir teroristai. JAV lėktuvų pilna Lietuvos, kaip NATO narės, padangėje ir žemėje. Pasipiktinusieji turėtų pasižvalgyti Šiaulių oro uoste. Kad JAV (ir kitų NATO narių) naikintuvai mūsų padangėje apsaugo mus nuo „Putino uogelių“, ko gero džiaugiasi ir mus, nuo rimtų bėdų nukreipiant, silpninantieji triukšmadariai.

Antras reikalas – teroristams slapti kalėjimai LR, (pagal JAV ABC TV tinklą ir mūsiškius „žmogaus teisių“ gynėjus), yra dar įdomesnis. Jei tai būtų tiesa, ir man nepatiktų pirmiausiai todėl, kad terliojamasi su „žmogaus teisės“ praradusiais nežmogiais. Ar gali vadinti žmonėmis tuos, kurie bombomis turgavietėse žudo vargšus žmones, daugiausiai ten apsipirkti neturtingas moteris su vaikais? Net neskaitant vieną – kitą „grašį“ užsidirbti bandančius šio ar to pardavėjus. Ar galima vadinti žmonėmis fanatikus, per „religiją“ galios siekiančius talibanus, kurie sprogdina Afganistano mokyklas mergaitėms, kurios nori išmokti skaityti ir rašyti, kad tapus pilnu žmogumi?

Kitas, jau karinis, klausimas apie Gvantanamo ir kitus

kalėjimus. Mano supratimu, pagal „Ženevos Konvenciją“ „karo belaisvių“ teisių klausimu, kautynėse suimtas gincluotas civilis, nesiskaito karo belaisviu ir sušaudomas vietoje. Todėl ir Lietuvos partizanai, kiek įmanoma, tarptautine teise remdamiesi, dėvėjo Lietuvos karių uniformas. Nors buvo aišku, kad nei teroristinės Maskvos pareigūnai nei jų okupuotos tautos išdavikai tarptautinių normų nebojo. Antraip jie, susidėję su rudaisiais socialistais – naciais, nebūtų užpuolę Lenkijos ir užgrobę kitų kaimynų teritorijų.

Daug metų sekiau JAV žinijos (žiniasklaidas) melo malūno girgždėjimus, tačiau nei karto neteko girdėti užsiminimo apie sovietinio okupanto slaptas nukankintų bei kitaip nužudytų lietuvių kapavietes. **Ir dabar tai galėtų ABC ašarojančioms žurnalistėms tai priminti ne tik Lietuvos, bet ir (gal ypač!) užsienio lietuviai.** Deja, KGB aukas vežė sunkvežimiais, o ne lėktuvais.

Ne be pagrindo „viskam atviras“ JAV prezidentas Barak Sadam Obama, prezidentinių rinkimų vajaus metu staiga liko tik Barak (be „Sadamo“) Obama. Mat jo bendravardis Sadamas pasižymėjo priešų kankinimu, žudynėmis ir net masiniu (kurdų) kaimų ir miestelių išžudymu nuodingomis karinėmis dujomis ir medžiagomis. Tad ne visi didžiujosi teroristais.

Tačiau, kai Sadamą, besislapstantį amerikiečiai pagavo ir, kaip normalų žmogų, kaip „žmogų“, pasodino į kaltinamųjų suolą, „demokratijos“ kritikavo JAV už nusikaltėlio teisių pažeidimus ir už jo „teisių pilnai nebojusį“ JAV įtakoję veikusį teismą.

Vakarų „liberalai“ (socialistai) suniekino teisę. Jie paniekino žmogaus gyvybės vertę gindami masinių žudikų gyvybes ir „teises“, tuo pakeldami žudiko gyvybės vertę virš šimtų jo aukų gyvybių. Atrodo, kad logiškiau būtų aprūpinti advokatais į kaltinamųjų suolą pasodintą stirnelę suėdusį žvėrį, kaip hiena, ar avytę prarijusį krokodilą, negu masinius žudikus, tokius, kaip vien tik Rainių ir Červenės lietuviško kraujo kraujaholikus.

Lietuvos Seimo pirm. Arūnas Valinskas, kuriam patarta pasitraukti iš pareigų dėl įtariamu ryšiais su Kauno nusikalstamomis grupėmis ir Seimo narė, jo žmona Inga, dažnai dainuoja, linksmindami kitus.

“RUSSIA TODAY”: CŽV KALĖJIMAS BUVO ĮKURTAS GIROJE NETOLI VILNIAUS

Rusų naujienų portale “Russia Today” teigiama, kad CŽV kalėjimas, kuriame galėjo būti laikoma iki aštuonių įtariamųjų terorizmu, buvo įkurtas penktoje pagal dydį Lietuvos girioje apie 40 kilometrų į pietus nuo Vilniaus ir tik 30 kilometrų nuo Vilniaus tarptautinio oro uosto.

Straipsnyje “Russia Today” remiasi neįvardintas CŽV šaltiniais, teigiančiais, kad CŽV kalėjimas buvo įkurtas apie 20 minučių kelio automobiliu nuo Vilniaus.

Remiantis “ABC News” pranešimais, iš CŽV šaltinių gautoje informacijoje teigiama, kad slaptasis kalėjimas šioje vietoje egzistavo daugiau nei metus, iki 2005 metų.

Teigiama, kad tuo metu virš Vilniaus nuolat skraidė CŽV lėktuvai. Kaip priedanga esą tarnavo buvusi sovietų armijos bazė Rūdininkuose, turėjusi savo pakilimo ir nusileidimo takus. Smalsius žurnalistus turėjo atgrasyti rami vietovė su nesprogusiomis bombomis.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) nuomone, jei Lietuvoje iš tikrųjų būtų veikę JAV centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) slapti kalėjimai, jie būtų pažeidę šalies įstatymus, tačiau kol nėra pateikta jokių įrodymų apie CŽV kalėjimo buvimą Lietuvos Respublikoje, visą šią informaciją galima laikyti nepatikrinta.

NSGK pirmininko dr. Arvydo Anušausko teigimu, Europos Tarybos ir kitų kompetentingų institucijų tyrimuose ir ataskaitose apie slapтус sulaikymus ir neteisėtus sulaikytųjų gabenimus Lietuva nebuvo ir nėra minima. Dabartinis Lietuvos minėjimas šiame kontekste žeidžia

Lietuvos tarptautinį prestižą.

“Viliuosi, kad Jungtinių Amerikos Valstijų žiniasklaidos kanalas “ABC News”, kuriam, kaip ir mums, rūpi įstatymų laikymasis ir žmogaus teisės, pasidalins turima dokumentine informacija, jei tokią turi”, - sakė NSGK pirmininkas.

Tuo tarpu, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Audronius Ažubalis primena, kad dar 2006 metais, gavus Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos prašymą su konkrečiais klausimais, komitetas atliko parlamentinį tyrimą dėl galimų JAV specialiųjų tarnybų veikų Lietuvoje.

“Jo metu atsakingos Lietuvos institucijos patikino komitetą, kad nėra jokių faktų, kad CŽV ar kitos JAV specialiosios tarnybos vykdė neteisėtą terorizmu įtariamų asmenų kalinimą Lietuvos teritorijoje, taip pat kad Lietuvos oro uostais nebuvo naudojamosi slapta transportuojant terorizmu įtariamus asmenis. Be to, tiek **Europos Parlamento, tiek Europos Tarybos vykdyti tyrimai patvirtino, kad Lietuvos teritorijoje nebuvo neteisėtai kalinami ar transportuojami terorizmu įtariamais asmenys**”, - pranešime spaudai cituojamas A. Ažubalis. Jis taip pat pažymi, kad Užsienio reikalų bei Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetai turi visus reikiamus instrumentus bei kompetenciją vykdyti tokio pobūdžio klausimų parlamentinę kontrolę bei tyrimus ir yra pasiryžę tai padaryti, jei tik atsirastų naujos reikšmingos faktinės informacijos, pagrįstos atitinkamais dokumentais.

LGITIC

(Atkelta iš 2 psl.)
JAV PREZIDENTAS...

prieinama visiems JAV piliečiams. Prezidentas sako, jog ši reforma sumažins kainas, neleis draudikams palikti pacientų likimo valiai, taip pat galiausiai padės sustiprinti šalies ekonomiką, mat sumažės smarkiai išpūsti sveikatos apsaugos kaštai. B.Obama prognozuoja, kad jo palaikoma reforma truks ilgiau nei dešimtmetį ir kainuos apie 900 mlrd. dolerių. Pasak jo, ši suma „mažesnė nei išleista karams Irake ir Afganistane”.

Prezidentas taip pat nepraleido progos įgelti respublikonams, pareiškęs, kad sveikatos apsaugos reforma kainuos mažiau, nei saujelė turtingiausių amerikiečių uždirbo iš ankstesnės prezidento George W.Bush administracijos patvirtinto mokesčių sumažinimo. Respublikonai savo ruožtu negailėjo kritikos strėlių B.Obamos planui. Jie tvirtina, jog dabartinė vyriausybė tesiekia perimti sveikatos apsaugos sistemos kontrolę, taip pat baiminasi, jog po šios reformos padidės gydymo kainos, tačiau suprastės kokybė.

„Dabartinės jūsų šeimos sveikatos priežiūros sistemos pakeitimas valstybine nėra atsakymas”, - sakė kardiologas Charles Boustany, respublikonų vardu atsakydamas į prezidento kalbą.

Šią vasarą vykusiuose debatuose dėl sveikatos apsaugos sistemos pertvarkymo geriau sekėsi reformos oponentams, tačiau B.Obama tikisi, kad jo pasiūlymas iki metų pabaigos sulauks didesnio palaikymo ir kad reformos įstatymas galiausiai bus padėtas pasirašyti ant jo stalo.

Televizijos *CNN* ir viešosios nuomonės tyrimų firmos „Opinion Research Corp.” organizuota apklausa, kuri buvo atlikta prieš prezidento kalbą ir iškart po jos, parodė, kad B.Obamai pavyko palenkti dalies visuomenės nuomonę savo naudai. Po prezidento kalbos du trečdaliai sakė palaikantys B.Obamos pasiūlymus dėl sveikatos apsaugos sistemos pertvarkos. Palyginimui, keliomis dienomis anksčiau atlikta analogiška apklausa parodė, kad siūlomai reformai pritaria 53 proc.

Tačiau naujienų agentūros *The Associated Press* ir bendrovės GfK apklausos rezultatai, kurie buvo paskelbti likus kelioms valandoms iki prezidento kalbos, parodė, jog daugelis amerikiečių yra nusivylę B.Obamos vykdoma sveikatos apsaugos politika. Prezidento veiksmus šioje srityje nepalankiai vertino 52 proc., nors liepą tokių buvo tik 43 procentai.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIDUOJAMIEJI JAV SPRENGTIS
LIETUVOS GATVĖS KONGRESAS
PASTIPRINČIAMS

METAMS - \$55.
PUSEI METŲ - \$40.
PIRMA KLASĖ - \$78.
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

ČESLOVAS IŠKAUSKAS: MOLOTOVO–RİBBENTROPO PAKTAS – TADA IR ŠIANDIEN

Prieš 70 metų, 1939 m. rugpjūčio 23 d., Vokietijos užsienio reikalų ministro Joachimo von Ribbentropo ir SSRS užsienio reikalų komisaro Viačeslavo Molotovo pasirašyta nepuolimo sutartis bei slapti Vidurio Europos padalijimo protokolai reiškė dviejų agresorių sandėrį, lėmusį Antrąjį pasaulinį karą, neutralių Baltijos valstybių, tarp jų ir Lietuvos, nepriklausomybės praradimą penkiasdešimčiai metų. Pagal šios sutarties slaptuosius protokolus į SSRS įtakos sferą pateko Suomija, Estija, Latvija, rytų Lenkija ir dalis Rumunijos (Besarabija). Vokietijos įtakon tuomet pateko Lietuva ir vakarų Lenkija.

Kaip nurodo „Wikipedia“, dažnai klaidingai manoma, kad pagal Molotovo–Ribbentropo paktą Lietuva turėjo atitekti Rusijai. Tikrai, iš pradžių SSRS ir Vokietija Lietuvą sutarė priskirti Vokietijos interesų zonai, bet 1939 m. rugsėjo 28 d., jau prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, Vokietija ir SSRS pasirašė kitą sutartį, pagal kurią Lietuva atiduota Sovietų Sąjungos įtakon.

Kadaise buvę slapti dokumentai šiandien studijuojami kiekvienoje Lietuvos mokykloje. Prieš kelerius metus istorikas Kęstutis Kasparas savitiraštyje „XXI amžius“ pasidalijo kai kuriomis mintimis šia tema. Vertinimą paskatino kelių Rusijos istorikų „kompetentingi atsakymai į istorines limitrofų pretenzijas“, pareikšti 2007 metų pradžioje Maskvoje. Šie atsakymai parengti esą dėl „nesibaigiančių Baltijos šalių istorikų pastangų peržiūrėti Antrojo pasaulinio karo išdavus, bandant parodyti SSRS ir rusų tautą kaip agresorius, įtvirtinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos visuomenės sąmonėje „sovietinės okupacijos“ koncepciją ir „eksportuoti“ jos ideologinį pagrindą į Gruziją, Moldovą, Azerbaidžaną ir Ukrainą, populiarinti ją ir Vakaruose, ir Rusijoje“. Rusijos istorikai taip pat konstatavo, kad diduma Baltijos šalių istorikų yra „įtraukti į suderintą ir griežtą“ valdžios ir mokslo santykių schemą, kuria siekiama „pseudo istoriniais“ argumentais sustiprinti antirusišką oficialiąją Talino, Rygos ir Vilniaus politiką.

Netrukus pasirodysiančioje knygoje „Aukštai šaltos žvaigždės“ **žinomas istorikas ir diplomatas Alfonsas Eidintas** taip pat aprašo Molotovo–Ribbentropo pakto atsiradimo peripetijas ir padarinius. Jis mano, kad jei šios sutarties ir nebūtų buvę, kilus karui

Lietuva vis tiek būtų atsidūrusi tarp dviejų režimų. Jai būtų tekę pasirinkti, kurioje pusėje kovoti, nes tuomet neutralių šalių nebuvo. Istorikas teigia, kad Adolfo Hitlerio ryžtą praėjus savaitei po pakto pasirašymo pradėti karą paskatino ne visai tiksli informacija, kurią fiureriui teikė Vokietijos žvalgybos vadovas admiras Vilhelmas Canaris. Esą A. Hitleriui reikėjo pirmam užpulti SSRS, kad ne Stalinas, o Anglija ir JAV, išsipildžius blogiausiam scenarijui, užkariautų Vokietiją.

Gal ir naivūs tokie lūkesčiai, bet – kodėl gi ne? Fiurerio aplinka jau nuo pat pirmųjų karo dienų galvojo apie savo likimą, kaip besibaigtų karas, ypač įvykus jo persilaužimui prie Maskvos, o dar vėliau – atsidiarius 2-ajam frontui Vakaruose.

Lietuva, paprastai atsidurianti lyg ant slenksčio tarp Rytų ir Vakarų, iš pradžių nacių sutiko kaip išvaduotojus. Žmonės vylėsi, kad naciai išplės Lietuvą iš bolševikų glėbio ir su vokiečiais vis tiek bus geriau negu su rusais. Pasak A. Eidinto, jau po pusmečio jie nusivylė nauja okupacija. A. Hitleris savo Rytų politikoje lietuviams jokių išlygų netaikė.

Čia galėtų atsirasti vienas „bet“. Jeigu Lietuva būtų kaip nors išvengusi 1940 m. politinio farso, prijungusio šalį prie SSRS, abiejų okupantų susirėmimas jai nebūtų buvęs toks skaudus. O dabar naciai Lietuvai taikė tokius pat represijų metodus kaip ir visai SSRS: juk Lietuva buvo sovietinės imperijos dalis... Kita vertus, Lietuvai išlikus nors teoriškai neutralia teritorija (pavyzdžiui, kaip Šveicarija), ji galbūt būtų išvengusi tiesioginių fronto linijų, vadinamojo Tėvynės karo baisumų, o galų gale – ir vienu, ir kitų okupantų žiaurumų.

Ginčytinas Molotovo–Ribbentropo pakto sudarymo ir Lietuvos likimo peripetijas papildoma tik paskelbta buvusios SSRS užsienio žvalgybos tarnybos (UŽT) išslaptinta informacija, kad Vokietijos ir SSRS nepuolimo sutartis tuomet buvo vienintelė pasiekiamą Sovietų Sąjungos saugios priemonė. Pranešime kaltinamos Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės, 1938 m. pasirašiusios Miuncheno susitarimą, nes jos pasiklojė sandėriu su A. Hitleriu, todėl sužlugdė 1939 m. rugpjūtį Maskvoje vykusias derybas dėl antihitlerinės koalicijos. Išslaptintų dokumentų rinkiniu „Baltijos šalys ir geopolitika“ Rusijos UŽT tikisi išplėsti skaitytojų sampratą apie

Rugsėjo 4 d. vyko Komisijos NATO strategijai paruošti posėdis. Pirmoje eilėje, iš kairės – ambasadorius dr. Hans-Friedrich von Ploetz (Vokietija), Jeroen van der Veer, vicepirmininkas (Olandija), buvusi JAV Valstybės sekretorė Madeleine K. Albright, pirmininkė (JAV), NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen, ambasadorius Marie Gervais-Vidricaire (Kanada), Bruno Racine (Prancūzija), ambasadorius Fernando Perpiñá-Robert Peyra (Ispanija), ambasadorius Yannis-Alexis Zepos (Graikija). Antroje eilėje, iš kairės – Hon Geoff Hoon (Dž. Britanija), prof. Adam Daniel Rotfeld (Lenkija), ambasadorius Ümit Pamir (Turkija), ambasadorius Aivis Ronis (Latvija), ambasadorius Giancarlo Aragona (Italija).

NATO

RUSŲ TANKAI VENESUELOJE

Rusija ir Venesuela pasirašė dar vieną ginkluotės pardavimo sutartį. Venesuela pirka 100 tankų už 500 mln. dolerių, praneša *RIA Novosti*.

teigiamai vertina komisijos sudarymą, tačiau perspėja dėl galimybės pradėti ideologinį persekiojimą.

Kitaip sakant, **Rusija ėmėsi teisinių priemonių užčiaupti burną tiems, kurie Molotovo–Ribbentropo pakto sudaryme ir Europos padalijime įžvelgia prielaidas nusikaltimui prieš žmoniją ir sudarytas sąlygas okupacijoms.** Vokiečių laikraštis *Frankfurter Allgemeine* gegužę pateikė tik vieną šio suokalbčio atspindį šių dienų geopolitiniame žemėlapyje: prieš ketverius metus buvęs Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder ir tuometinis Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas priėmė sprendimą dėl dujotiekio tiesimo Baltijos jūros dugnu, apeinant kone visas valstybes, įsikūrusias prie Baltijos. Šis susitarimas buvo pavadintas „Putino–Schroederio paktu“ – su užuomina į Molotovo–Ribbentropo paktą.

Ne paslaptis, kad šis paktas ir naujajame tūkstantmetyje veikia nuo Suomijos (Skandinavijos) iki pat Juodosios jūros ir dar toliau. Vyksta sunkios varžytynės dėl įtakos Vidurio Azijoje, Kaukaze, Ukrainoje, Baltijos jūros regione. Niekas nežino apie slaptus sandėrius tarp Rytų ir Vakarų, tarp Rusijos ir atskirų Vakarų Europos valstybių bei JAV. Gal kada paaiškės – vėl po pusšimčio ar daugiau metų – ir jų nusikaltamas, okupacinis ir smurtinis pobūdis mažų šalių atžvilgiu...

www.geopolitika.lt

Venesuelos prezidentas Hugo Chavez rugsėjo 9 d. atvyko į Maskvą dviejų dienų vizitui, kuris yra jo 11 dienų turo po užsienio valstybės dalis.

Anot karinių ekspertų, „T-72“ koviniai tankai sudarys didžiąją dalį pirkimo, nes yra pigesni nei „T-90“ ir labiau tinka Lotynų Amerikos rinkai.

„T-90“ koviniai tankai, gaminami Rusijos „Uralvagonzavod“ gamykloje, įkainojami 5-7 mln. dolerių, kai modelis „T-72“ kainuoja 1-2 mln.

Pernai „Uralvagonzavod“ pagamino iš viso 165 tankus „T-90“. Daugiau nei pusė jų buvo eksportuota, o likusieji pakeitė Rusijos ginkluotuose pajėgose likusius „T-72“, todėl Rusija galėtų turėti užteklinai „T-72“ Venesuelos poreikiams.

Šiuo metu Venesuelos armija turi daugiau nei 80 senų prancūzų gamybos kovinių tankų „AMX-30“ ir keliasdešimt „AMX-13C“ tankų.

H. Chavezas, kuris ginclams iš Rusijos išleido milijardus dolerių, anksčiau yra patvirtinęs, kad Karakasas ir Maskva kalbasi dėl „T-72“ ir „T-90“ bei kitos karinės ekipuotės pirkimo.

Venesuelos prezidentas nurodė, kad valstybė planuoja pirkti ginkluotės iš Rusijos dėl galimo JAV karinio personalo pagausėjimo kaimyninėje Kolumbijoje.

Tarp 2005 ir 2007 metų Rusija su Venesuela pasirašė 12 kontraktų, vertų 4,4 mlrd. dolerių, dėl ginkluotės tiekimo Venesuelai, tarp jų buvo koviniai lėktuvai, sraigtasparniai. „Kalashnikov“ ginklai.

LRT

V.Landsbergis:

VĖL PARDUODA?

Kadaise pajutęs didelį pavojų šalies ateičiai, paklausiau viešai be jokios diplomatijos: ar mes jau parduoti, ar dar ne visai?

Tai buvo Čikagoje 1996 metais, pavasariui lūžtant į vasarą. Štai aplinkybės: politinė konferencija, kurią rengė kelios organizacijos ir tarp jų, jei neklystu - CŽV, o analitinę išvadą, didelį memorandumą, teikė labai žinoma politinių ekspertų institucija „RAND Corporation”.

Klausimas: Baltijos valstybių saugumas ir jų norai jungtis į NATO. Ekspertų atsakymas, nors ir apskui vinguriuojamas, atrodė nykiai. Jame vyravo negatyvios gaidos - kur kas daugiau problemų (iš tos narystės) negu išvelgiamos naudos. Kiti saugumo paieškų būdai esą geresni negu NATO. Rusijos ambasados atstovai turėjo būti patenkinti. O ekspertizę buvo užsakiusi JAV vyriausybė, kaip galėjo atrodyti, buvo bene užsiminusi, kokio patarimo norėtų. Arba ten link vairavo, kreipė kas nors įterptas. Padėtis - mėšlas, taip galėjo atrodyti.

Ir vis dėlto taip neatsitiko. Prezidentas Bill Clinton atsakė prezidentui Boris Jelcin (Helsinkyje, privačiai): „Ne.” Nepaliksim jų jums mainais į Lenkiją. Šią valią pratęsė ir užbaigė prezidentas George W. Bush, vėliau (gal ir dėl to) su pasimėgavimu triuškindas už naivų idealizmą ginti ir plėtoti demokratijos erdvę. Dėl Gruzijos jam jau Europoje pasakė: „Ne.”

Taigi laikrodis tiksi, šėtonas nesnaudžia, laikai keičiasi. Štai ką šiandien mato nepriklausomi analitikai nepriklausomoje Lenkijos spaudoje. Svarstymai susiję su pastarąja, kiek ilgesne nacionalinės politikos evoliucija ir Vladimiro Putino vizitu. „Lenkija atsidūrė padėtyje, kai Jungtinės Valstijos pasitraukė iš Vidurio Europos. (...) Rusija priėmė tą žingsnį kaip Vašingtono sutikimą, kad Lenkija ir Baltijos valstybės būtų įjungtos į jos įtakos erdvę, ir jai tereikia tarptautinio pritarimo. Nori jo pasiekti, palengvindama Vokietijai vykdyti istorinę politiką Lenkijos sąskaita. (...) Briuselio biurokratija pernelyg silpna, kad mus apgintų, juolab kai nieko nepadarėme, kad palengvintume jai išsilaisvinti iš tų klusnumo reikalavimų, kurie plaukia iš Berlyno ir Paryžiaus. Rytuose Lenkija atsižadėjo bet

kokių tikrų mėginimų priešintis Rusijos įtakai. Ji atsidūrė izoliacijoje ir Rusijos atžvilgiu yra bejėgė.” (J.Darski. „Gazeta Polska”, 2009 09 01)

Dar konkretesnis vaizdelis, kai analizuojami buvusiam labiau nepriklausomame laikraštyje „Gazeta Wyborcza” paskelbti trys būdingi dokumentai. Tų publikacijų gvildentojas A.Nowak („Gazeta Polska”, 2009 09 02) vieną jų vertina kaip lūžį lenkų publicistikoje, nes niekšingiausias XX amžiaus paktas ten vertinamas kaip normalus dalykas - visi taip darė, nesą ko ginčytis. Atpažįstame V.Putino propagandos kalnę, bet pirmąsyk taip ir dar avansu rašo lenkas!

Kitas tekstas, tai „Premjero Putino laiškas lenkams”. Komentatoriaus išryškintos agresyviai melagingos analogijos ir išlūš sulyginimai, kaip antai: karą užbaigęs ir imperijas nuskriaudęs Versalio traktatas - pasaulinę karą pradėjęs revanšistinis Molotovo-Ribbentropo paktas; Miuncheno paktas ir Čekoslovakijos valstybės išardymas „taikos” labui - Lenkijos ir Baltijos šalių, daugybės žmonių, o kartu su pačia Rusija - dešimčių milijonų sunaikinimas Stalino arba Hitlerio hegemonijos Europoje labui; Katynė kaip dešimčių tūkstančių lenkų karininkų egzekucijos 1940 metais, Stalinui įsakius, simbolis - ir sovietų kareivių mirtys Lenkijoje 1920 metais belaisvių stovyklose nuo šiltinės ir blogų sąlygų.

Čia pažymėtina dar ir toks rusų nutylimas skirtumas, kad jų kareiviai pateko į nelaisvę kaip užpuolikai įsiveržėliai, kai nepavyko užimti Varšuvos, o lenkų karininkai - kaip juos užpuolusių sovietų agresijos aukos. Žinoma, visi tie dalykai tarpusavy nelygintini.

Trečiasis tekstas - Lenkijos užsienio reikalų ministro Radoslawo Sikorskio straipsnis (irgi V.Putino vizito išvakarėse), kuriuo skelbiami esminiai politikos pokyčiai. **Tai atsiribojimas nuo „Jogailaičių tradicijos”, aiškiau tarus, nuo bendradarbiavimo su Lietuva, Ukraina ir kitais senosios Bendrijos paveldėtojais.** Atmetama Lenkijos saugumo koncepcija, kurios laikytasi 20 metų! Ministro straipsnyje nesą nė žodžio apie Lietuvą ir Ukrainą; „Sikorskis piešia Lenkijos politinę padėtį taip, lyg tarp

Vytautas Landsbergis, Europos Parlamento narys, TS-LKD Partijos politikos komiteto pirmininkas.

Rusijos ir Vokietijos būtų vietos vien Lenkijai”. Skirtumas nuo V.Putino požiūrio tas, kad įvairiose šio mintyse dėl santykių su Vokietija pabrėžiama, jog „geriausia, kai tarp Rusijos ir Vokietijos nėra nieko”, jokios savarankiškos Lenkijos, nebent „prietiltis, kuriuo galima marširuoti į abi puses”. **Jei pati Lenkija nieko nebe-mato tarp savęs ir Rusijos, tai savižudžių politika, daro galutinę išvadą A.Nowak.**

Ir čia vėl verta suvokti, kad „tarpinės” valstybės palaimino Versalis, kurį po to keikė ir naciai, ir bolševikai, o dabar savo „laiške lenkams” vėl smerkia V.Putinas. Anot jo, tai buvusi bomba, pakišta „po politine tikrove”, kuri, suprask, nenumatė jokių tikrų lenkijų ar lietuvių. Taip ir V.Molotovas keikė Lenkiją, vadindamas „Versalio benkartu”, lietuviškai sakytume pavainikiu, neteisėtu kūdikiu... **Taip, čia Rusijos politinės vizijos tęstinumas, iš kurio bemaž aišku ir koks požiūris į versalinę Lietuvą, jeigu jau Lenkija neteisėtai atsiradusi.** O ką galvoja Vokietija? To turėtų mandagiai klausti mūsų diplomatija. Galėtų pasidomėti ir ką mąsto apie šalies politikos „pokyti” Lenkijos prezidentas, rėmęs ne tik Ukrainą, bet ir Gruziją, niekad nesakęs, kad strateginė partnerystė su Lietuva jo šaliai nebeaktuali.

Juzefas Darskis vertina R.Sikorskio sumąstytą naująją politiką tiesiog kaip **ankstesnių idealų išdavystę.** Premjeras Donald Tuskas dar neinaš tuo keliu, nors Vokietijos atžvilgiu gali būti išvelgiama kliento laikysenos („Gazeta Polska”, cit. str.). Tai buvę priimtina „pokolonijinių elitų interesams, kol Vokietijos-Rusijos sąjunga netapo konsoliduota”. Dabar tai reikėtų, kad Lenkijos laukia jau net ne kondominiumas - dviejų kaimynų sutartinis valdymas, - bet priklausomybė nuo Rusijos ir nuosmukis į „vietininko statusą”.

Prezidentūra, apibūdina J.Darskis, neturi priemonių, ji

LIUSTRACIJOS KOMISIJA:

K. PRUNSKIENĖ SLAPTA BENDRADARBIAVO SU KGB

Naują plataus vidurio centristinę politinę partiją kurianti Kazimira Prunskienė rugsėjo 10 d. sulaukė nepalankaus Liustracijos komisijos sprendimo.

Komisija, į kurios posėdį buvo kviesta, bet jame nedalyvavo ir pati ekspremjerė, pripažino, kad K. Prunskienė slapta bendradarbiavo su KGB, vykdė žvalgybos, kontržvalgybos ir ideologinės žvalgybos užduotis.

K. Prunskienė Liustracijos komisijos pirmininkui Algimantui Urmonui pranešė nematanti reikalo dalyvauti posėdyje, nes šiuo klausimu yra priimtas Vilniaus apygardos teismo sprendimas, kuris yra įsiteisėjęs. Vilniaus apygardos teismas 2003 metų pavasarį paskelbė, jog nėra įrodymų, kad K. Prunskienė slapta bendradarbiavo su KGB.

„Įsiteisėjęs teismo sprendimas yra privalomas valstybės ar savivaldybių institucijoms, tarnautojams ar pareigūnams ir turi būti vykdomas visoje Lietuvos teritorijoje. Taigi šis sprendimas yra privalomas ir Jums. Tenka apgailestauti, kad Jūs, tituluodamas save profesoriumi, iki šio laiko nesate su šiuo straipsniu susipažinęs arba, kas dar blogiau, - jį ignoruojate.

Tuo pačiu išaiškinu Jums, kad teismo sprendimus gali peržiūrėti tik aukštesnės instancijos teismas, bet ne Liustracijos komisija”, - rašo K. Prunskienė. Kvietimą į komisijos posėdį ir šios temos eskalavimą be teisinio pagrindo K. Prunskienė vertina kaip gryną politikavimą arba buvusios KGB užduoties ją kompromituoti tęsimą. “Pastarąją prielaidą man leidžia daryti Jūsų biografijos faktai”.

Priimdama sprendimą dėl K. Prunskienės bendradarbiavimo su KGB, Liustracijos komisija rėmėsi Aukščiausiojo

Teismo prezidiumo nutarimu, kuris 1992-aisiais paliko galioti šio teismo Civilinių bylų kolegijos sprendimą, kad K. Prunskienė sąmoningai bendradarbiavo su KGB.

“Net jeigu A. Urmonas į postą buvo paskirtas vien tik politinių oponentų persekiojimui, tai ir šiai užduočiai jis pasirodė nelabai tinkamas – jo primityvūs, besikartojantys, absurdiški išpuoliai visuomenėje sukelia priešingą efektą, nei tikisi užsakovai. Žinoma, liūdna konstatuoti, kad valstybės institucijos tarnauja politiniams užsakymams, kad šis spektaklis rengiamas VSD patalpose. Ar galime tokioje aplinkoje tikėtis įgyvendinti Lietuvos kaip teisinės valstybės viziją?”, - retoriškai klausia K. Prunskienė.

Jau rugpjūčio viduryje K. Prunskienė dėl atsistatydinti ketinančio Liustracijos komisijos pirmininko A. Urmono elgesio svarstė galimybę teisybės ieškoti teisme.

“Neatmetu galimybės kreiptis ir į teismą, kad persekiotojai galų gale būtų sutramdyti”, - sako K. Prunskienė. Jos teigimu, apgailėtinai atrodo A. Urmono melagingi ir neprofesionalūs aiškinimai per televiziją apie esą jos nuslėptus Aukščiausiojo Teismo sprendimus ar kitus dokumentus, kurie bylą atnaujinusiam Apygardos teismui nebuvo žinomi.

“A. Urmonas pademonstruoja ne tik savo profesinę nekompetenciją, bet ir nesąžiningumą ir kitais savo teiginiais, pavyzdžiui, kad bylos atnaujinimas buvo ne teisetas; kad teismas netyrė vadinamojo “pasižadėjimo”, pagaminto tų pačių mano persekiotojų, autentiškumo; kad dokumentas buvo dingęs, o A. Urmonas jį surado; kad teismas bylą nagrinėjo ne ta tvarka ir panašiai”, - piktinasi K. Prunskienė. **LGITIC**

Bronislovas Lubys pamėgino perspėti, į kurio, būtent rusiško, kapitalo rankas pereina mūsų masinės informacijos priemonės. Tačiau ir tas tekstas greit išnyko iš interneto. Kitų autoritetingų, juolab valdžios nuomonių negirdėti. Tai gal mūsų padėtis dar nėra tokia nerimastinga, kaip gali kam atrodyti kaimynės Lenkijos problemos?

Manykim, kad taip. Juk nesame tie veršiai, kuriuos patyliukais augina maisto pramonei, pirmiausia eksportui. Esame drąši tauta vis tankesniuose krūmuose.

Bernardinai.lt

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

ATRASTAS DAILININKO ADOMO VARNO „MINDAUGO KARŪNAVIMAS”

Dailininko A. Varno kūrinių „Mindaugo karūnavimas” atvežę į „Čiurlionio” galeriją Čikagoje laiko studentai Mantas Jasenskis ir Donatas Sokas.

Zigmo Degučio nuotr.

Daug dešimtmečių nežinojome, kur yra trejus metus tapytas dailininko Adomo Varno (1879-1979) kūrinys. Pagaliau buvo surasta, kas tą paveikslą turi. Šį nepaprastą kūrinių Čikagos ir apylinkių lietuviai galės pamatyti „Čiurlionio” galerijoje, Jaunimo centre,

rugsėjo 20 d., sekmadienį, 3 val. po pietų. Tad visus kviečiame paskutinį kartą pasigėrėti žymaus dailininko Adomo Varno kūriniu, nes iškart po parodos šis šedevras išvežamas į Lietuvą.

Parodos metu pagerbsime **mecenatą Domą Adomaitį**,

kurio dėka šis kūrinys pasiekė lietuvių visuomenę ir dovanojamas Lietuvai.

Šio kūrinio atradimo istoriją papasakos „Dirvos” redaktorius Vytautas Radžius. Bus trumpa meninė dalis. Atsisveikinsime su geriausiu dailininko Adomo Varno kūriniu!

Dailininko Adomo Varno paveikslą „Mindaugo karūnavimas” atvyko pasižiūrėti po repeticijos Lietuvių operos vadovai ir solistai į „Čiurlionio” galeriją. Kairėje prie kūrinio stovi Linas Spindys, Šarūnas Juškevičius, režisierius Eligijus Domarkas, dirigentas Vytautas Viržonis, Lijana Kopūstaitė-Paulietė, dešinėje – Deividas Staponkus, koncertmeisterė Lisa Kristina, Nida Grigalavičiūtė, Mindaugas Gylis ir buvęs daugel metų Lietuvių operos pirm. Vytautas Radžius. Atsisveikinimas su dailininko kūriniu bus rugsėjo 20 d. „Čiurlionio” galerijoje, kurio metu paskutinį kartą galėsime pamatyti originalą.

L. Apanavičienės nuotr.

ANGLIJA

Londono lietuvių veikla

Rugsėjo 7 dieną, 10 val. du antro kurso Anglia Ruskin universiteto Cambridge menų mokyklos studentai – būsimieji scenografas Manvydas Džiaugys ir fotografas Marius Puluikis – nuo Lietuvos ambasados Londone (84 Gloucester Place, London W1U 6AU) pradėjo savo 2500 km kelionę dviračiais į Lietuvą. Pavadinę savo kelionę “Grįžtam 2009”, jie aplankys Lietuvos diplomatinės atstovybės penkiose Europos valstybėse ir susitiks su lietuvių bendruomenės nariais. Dvi savaites truksiančios kelionės metu studentai sieks

atkreipti dėmesį į vis didėjančią lietuvių emigraciją, jaunosios Lietuvos kartos rūpesčius ir pasišventimą.

Dieną prieš žygį, sekmadienį, rugsėjo 6 dieną, 17 val. kvietė Ambasadoje susitikti su “Grįžtam 2009” sumanytojais ir “kaip reikalas” iškvosti juos apie tikrąsias projekto idėjas ir tikslus. Tikėtina, kad lengvo pobūdžio pašnekesys gali peraugti į rimtą diskusiją, o kadangi mes mėgstame atviras, atsakingas ir viešas diskusijas – viskas buvo transliuojama gyvai internetu www.televizija.co.uk. Neatmestina, kad pasiekus karštas išvadas, buvo nuoširdūs tostai artimiausioj smuklėj pakeliami už kelionės

sėkmę.

Kitos dienos ryte, pirmadienį, rugsėjo 7 dieną, 9 val. pradėjo rinktis tie, kurie norėjo ne tik atsisveikinimui paspausti ranką, bet ir palydėti geroj kompanijoj Manvydą ir Marių iki miesto ribų. Dėl tikrai linksmos kompanijos galėjo neabejoti: pagal policijos diskotekinių švyturėlių taktą dviračius mynė keistuo- lis diplomatas, ir atsakinga Metropoliteno inspektorė. Nebūdami tikri, kiek išters inspektorė, galėjom numanyti, kad diplomatas siūlė varyti apie 25 km iki Sicup’o rajono, iki A20 ir A211 sankryžos.

Ernestas Grabažis, LR ambasados D. Britanijoje inf.

CLEVELAND, OH

PASKYRIMAS

Po ilgo laukimo laikotarpio, kuris pilstė kalbas, spėliojimus dėl naujo kunigo pavardės, kuris bus paskirtas klebonu, Cleveland, OH, susijungusių lietuvių Šv. Jurgio ir Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijų tapo tikrove. Yra

reikšminga paaiškinti, kad naujas parapijos vardas pagal vyskupijos mandatą bus Šv. Kazimieras (St. Casimir Parish).

Pagal vysk. Richard Lennon paskyrimo laišką, Šv. Jurgio parapijos kleb. kun. Joseph Bacevice 2009 m. spalio 25 d. taps klebonu Šv. Kazimiero parapijos. **Dirvos adm. inf.**

UŽDAROMA LIETUVIŲ PARAPIJA

Švento Jurgio parapija Clevelande, 114 metų ištikimai tarnavusi lietuviams ir visiems jos apylinkės gyventojams, uždaroma **2009 m. spalio 18 d.**

Renkame prisiminimus apie parapiją ir jos praeitį.

Skambinkite tel. 440-364-5650 ir įkalbėkite savo prisiminimą. Telefonas veiks 24 val./parą iki spalio 1d.

1895 metais įsteigtai lietuviškai šv. Jurgio parapijai, vienai iš seniausiai pastoviai veikiančių lietuvių parapijų JAV-bėse, šių metų spalio 18d., teks amžinai uždaryti savo duris. Clevelando lietuviai atsisveikins su istorine bažnyčia ir, plačiąja prasme, su jų namais, kurie buvo statyti pirmosios lietuvių emigrantų bangos 20-tojo šimtmečio pradžioje. Šv. Jurgio parapijoje prieglobstį rado Antrojo pasaulinio karo atbloškta didžioji tremtinių banga; joje Clevelando lietuviai turėjo vietą plėsti plačią ir turiningą lietuvišką veiklą. Šiandien iš tėvynės atvykę lietuviai taip

pat rando sau vietą svetingoje šv. Jurgio parapijoje.

Kviečiame Clevelando lietuvius ir visus po Ameriką išsisklaidžiusius buvusius šv. Jurgio parapijiečius savo prisiminimais įamžinti svarbią lietuvių istoriją, kurios pėdsakai giliai įminti šv. Jurgio parapijoje.

Šv. Jurgio parapijos „Prisiminimo komitetas“ nori įrašyti ir įamžinti jūsų prisiminimus apie jos mokyklą, buvusius klebonus, praeities įvykius bei renginius – visa tai, ką jūs prisimenate apie Clevelando šv. Jurgio parapiją. Prisiminimų įrašas bus pervestas į kompaktinį diską ir saugomas parapijos archyve. Jis taip pat bus dalinamas svečiams spalio 10 d., parapijos uždarymo iškilmingame bankete.

Galite ir trumpu raštu pateikti savo prisiminimus. Jus galite siųsti **Živilei Vaitkienei**: 3321 Alla Drive, Seven Hills OH 44131 arba e-paštu: zivi-lev@cox.net.

Živilė Vaitkienė

P.S. Cleveland vyskupijos kanceliarijos pranešimu, Švento Jurgio parapija sujungiama su Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija. Po Šv. Jurgio parapijos uždarymo, buvęs klebonas Joseph Bacevice skiriamas sujungtų

parapijų klebonu vietoje kun. Gedimino Kijausko, SJ, kuris buvo šio lietuvių ir religinio židinio daugelio metų klebonas. „Naujoji” parapija pavadinta Šv. Kazimiero parapija. Šis potvarkis įsigalios spalio 25 d. **JS**

ST. PETERSBURG, FL

Sugrįžo Šv. Kazimiero misijos vadovas

Visą liepos mėnesį išbuvęs Lietuvoje, Šv. Kazimiero Misijos vadovas St. Petersburg kan. Bernardas Talaišis sugrįžo į St. Petersburgą. Rugpjūčio mėn. 2 d., jis, atlaikęs lietuviškas Šv. Mišias Šv. Vardo bažnyčioje, dalyvavo Lietuvių klubo salėje pietuose, ir pirmininkės Vidos Meiluvienės pakviestas prie mikrofono, džiaugėsi aplankęs Lietuvą, tik grįžtant į St. Petersburgą buvo kiek problemų. Jį pavadavo Truskavos ir Anciškio parapijų klebonas, Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto kape-lionas kun. Simas Maksvytis.

Tautinių šokių šventės filmas

Sekmadienį, rugpjūčio mėn. 16 d., Lietuvių klubo

salėje pavalgius pietus buvo parodyta pirmoji dalis Tautinių šokių šventės, vykusios Los Angeles, Kalifornijoje, 2008 metais. Pietų dalyviai galėjo stebėti matytus ir nematytus tautinius šokius, džiaugtis Rūtos Lee-Kilmonytės asmenybe, kuri šokių aikštėje vadovavo šventei. Antroji filmo dalis buvo parodyta sekmadienį, rugsėjo 13 d.

Kiekvieną sekmadienį Lietuvių klubo salėje virėja Angelė Straukienė pagamina pietus, po kurių vyksta įvairios programos. Tarp jų yra ir Lietuvos įvykių apžvalga, kurią paruošia klubo narys Mečys Šilkaitis. Jis kiekvieną sekmadienį labai įdomiai papasakoja Lietuvos problemas, įvykius, viską užbaigdamas jo parinktais anekdotais. Klubo nariai ir svečiai džiaugiasi, galėdami išklausti žinių iš gimtojo krašto – Lietuvos.

LIETUVA IR PASAULIS

Prancūzai atsiprašė už Lietuvos ir šios šalies vadovų susitikimo metu neteisingai pakabintą vėliavą. „Tas įvykis neliko nepastebėtas. Bet norėčiau pažymėti, jog pasirašymo ceremonija vyko ne Lietuvos valstybės teritorijoje, ne mūsų ambasadoje, o prezidento Sarkozy (Prancūzijos prezidento Nikolio Sarkozy - ELTA) darbo kabinete, kur mes neturime svertų ir priėjimo keisti vėliavas ar jas pastatyti. Bet Prancūzijos atitinkami pareigūnai atsiprašė už tokį netinkamą ir nepagarbų elgesį”, - sakė užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas per Vyriausybės valandą Seime. Nuotraukos spaudoje su Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės ir Prancūzijos vadovo N. Sarkozy fone matoma neteisingai pakabinta Lietuvos valstybine vėliava pasirodė rugsėjo 4 dieną. Tadien abiejų šalių vadovai Prancūzijoje pasirašė nutarimą dėl strateginės partnerystės.

Rugsėjo 11 d. savo rezidencijoje Ministrą Pirmininką Andrių Kubilių priėmė Suomijos Premjeras Matt Vanhanen. Labai atviro pokalbio metu premjerai pirmiausiai aptarė ekonominio sunkmečio įveikimo strategijas. Premjerai sutarė, kad reikia turėti ne tik kiekvienai šaliai savo atskirą strategiją, bet ir koordinuotą Europos Sąjungos bei intensyvesnio dvišalio bendradarbiavimo politiką. Ministrai Pirmininkai taip pat aptarė aktualius Europos Sąjungos klausimus, komplikuoatą Lisabonos sutarties įgyvendinimą, kuris priklausys nuo Airijos referendumo rezultatų. Pokalbyje daug dėmesio buvo skirta Rytų partnerystės programai, Baltarusijos dalyvavimui šioje programoje, santykiams su Rusija. Premjeras A. Kubilius pažymėjo, kad Lietuvai ypač svarbu, jog bendroje Baltijos jūros šalių strategijoje žymią vietą užimtų ir Europos Sąjungos Rytų partnerystės procesas.

Lietuvos vyriausybės vadovo teigimu, jo kolega Suomijoje Matti Vanhanenas negalėjo užtikrinti, ar Suomija palaimins Vokietijos ir Rusijos planuojamą dujotiekį Baltijos jūros dugnu, o pats teigė pakartojęs Lietuvos nepritarimą projektui.

Taupydamą biudžeto lėšas Lietuva pasaulinėje parodoje „Expo 2010” Kinijoje dalyvaus, kaip ir buvo nusprendusi 2006-aisiais, tačiau kukliai. Jau peržiūrint valstybės biudžetą, pasirengimo dalyvauti parodoje finansavimas buvo sumažintas iki minimumo, rugsėjo 11 d. pas Premjerą vykusiame pasitarime nutarta, kad prie Lietuvos paviljono kūrimo turėtų prisidėti ir tos įmonės, kurios dalyvaudamos pasaulinėje parodoje Kinijoje galėtų užmegzti naudingų verslo ryšių.

Rugsėjo 12 d. sukako 75 metai nuo 1934 metais rugsėjo 12 dieną Ženevoje Tautų Sąjungos sesijoje Lietuvos, Latvijos ir Estijos santarvės ir bendradarbiavimo sutarties pasirašymo. Užsienio reikalų ministro Vygaudo Ušacko nuomone, ši pirmoji trišalė sutartis įtvirtino Baltijos valstybių vienybės idėją ir padėjo pagrindus strateginiam Baltijos valstybių dialogui, kuris sėkmingai tęsiamas iki šiol. Baltijos šalys 1934 metų sutartimi vadovavosi ir atkurdamos savo nepriklausomybę, teisiškai pagrįsdamos tarpusavio bendradarbiavimą ir pabrėždamos valstybingumo tęstinumą. 1990 metų gegužės 12 dieną Taline Lietuvos, Latvijos ir Estijos Parlamentų vadovai pasirašė Lietuvos, Latvijos ir Estijos vienybės ir bendradarbiavimo deklaraciją, kuri atnaujino 1934 metų santarvės ir bendradarbiavimo sutartį, nes jos galiojimas buvo neteisėtai sustabdytas 1940 metais. Deklaracija taip pat paskelbė apie Baltijos Valstybių Tarybos įsteigimą. Šią Baltijos šalių bendradarbiavimo, atkuriant nepriklausomybę, instituciją 1994 metais pakeitė Baltijos Asamblėja ir Baltijos Ministrų Taryba.

Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys rugsėjo 11 dieną Dubline įteikė skiriamuosius raštus Airijos Prezidentei Mary McAleese. Ambasadorius pasidžiaugė gerai dvišaliais valstybių santykiais, glaudžiu bendradarbiavimu Europos Sąjungoje ir kitose tarptautinėse organizacijose. V.Purlys pažymėjo, kad Airijos pirmininkavimas ES 2013 metų pirmąjį pusmetį ir Lietuvos pirmininkavimas ES 2013 metų antrąjį pusmetį yra svarbus bendras Lietuvos ir Airijos europinis uždavinys, kuriam ruošiantis, bus toliau gilinami vyriausybių ir pilietinių visuomenių ryšiai. Ambasadorius pastebėjo, kad gausi Airijoje gyvenančių ir dirbančių lietuvių bendruomenė praturtina Lietuvos ir Airijos santykius, prisideda prie kultūrinių, ekonominių, socialinių mainų tarp dviejų valstybių plėtojimo, stiprina žmogiškuosius saitus.

Priimdama skiriamuosius raštus, Prezidentė M.McAleese sakė, kad lietuviai puikiai atstovauja savo šaliai Airijoje, kuri per paskutinį dešimtmetį draugiškai priėmė visus atvykusius iš kitų ES valstybių. V.Purlys – antrasis Lietuvos ambasadorius Airijoje. Iki šio paskyrimo ėjo Užsienio reikalų ministerijos ES departamento direktoriaus pareigas. 2003 metais dirbo Lietuvos misijos prie Europos Bendrijų ministru patarėju, 2003-2004 metais – Užsienio reikalų ministerijos ES departamento patarėju, 2004-2006 metais – šio departamento ES sektorių politikų koordinavimo skyriaus vedėju, 2006-2007 metais – departamento direktoriaus pavaduotoju. Lietuva ir Airija diplomatinis santykius užmezgė 1991 metų rugsėjo 2 dieną.

LGITIC, LRV

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė rugsėjo 4 d., Paryžiuje susitiko su Prancūzijos vadovu Nikolios Sarkozy kvietimu.

www.president.lt

LIETUVA IR PRANCŪZIJA - STRATEGINĖS PARTNERĖS

Paryžius, rugsėjo 4 d. Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Prancūzijos Respublikos prezidentas Nikolios Sarkozy Paryžiuje pasirašė pirmąjį abiejų šalių istorijoje susitarimą dėl strateginės partnerystės.

Politinėje deklaracijoje nurodoma, jog abiejų šalių vyriausybės vėliau parengs konkretų veiksmų planą.

„Lietuva privalo išnaudoti visas savo galimybes gilinti santykius su stipriausiomis Europos Sąjungos šalimis lyderėmis, Prancūzija - viena iš

jų. Tikiuosi, kad ši deklaracija neliks vien popieriuje, o atneš labai konkrečių rezultatų”, - teigė Lietuvos vadovė.

Abi šalys plėtos politinį ES dialogą su Pietų ir Rytų kaimynėmis, išskirtinį dėmesį skirdamos Rytų partnerystės iniciatyvai ir toliau plėtodamos ES Viduržemiui programą.

Prancūzija pripažįsta, jog Lietuvos energetika turi būti kuo skubiau integruota į ES energetikos rinką.

Lietuva ir Prancūzija, atsižvelgdamos į branduolinės energetikos svarbą ir abiejų ša-

lių ketinimus įgyvendinti naujus branduolinės energetikos projektus, stiprina bendradarbiavimą civilinės branduolinės energetikos srityje.

Gynybos ir kariniais klausimais, abi šalys bendrai stiprins Europos Saugumo ir Gynybos politiką, taip pat konsultuosis dėl NATO reformos siekiant sustiprinti tiek ES, tiek NATO.

Lietuva ir Prancūzija kelia sau tikslą plėtoti karines pajėgas Europoje, stiprinti Europos gynybos technologinę bei pramoninę bazę.

Prezidento spaudos tarnyba

KLAUSIMO DĖL „VILLA LITUANIA“ SPRENDIMAS PER ILGAI UŽSITĘSĘ

Vilnius, rugsėjo 7 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė priėmė Vilniuje viešintį Italijos užsienio reikalų ministrą Franco Frattini.

Susitikimo metu aptartas Lietuvos tarpukario ambasados Romoje „Villa Lituania” klausimas. Prezidentės nuomone, ši problema yra sprendžiama per ilgai. Šalies vadovė paragino Italijos užsienio reikalų ministrą F.Frattini išspręsti susiklosčiusią situaciją abiem pusėms priimtiniu būdu. Ministras pabrėžė, kad Italija, kaip ir Lietuva, siekia

kuo greičiau išspręsti mūsų šalies atstovybės klausimą ir pažadėjo, jog artimiausiu metu Lietuvai bus pateikti keli alternatyvūs pasiūlymai.

Italijos užsienio reikalų ministras F.Frattini pokalbio su Prezidente metu pasiūlė įkurti nuolatinę Italijos - Baltijos šalių verslo forumą. Išreikšdama paramą šiai iniciatyvai, Prezidentė pabrėžė, kad ekonominio sunkmečio sąlygomis verslo forumai ir bendros verslo organizacijos prisidėtų prie Lietuvos rinkos plėtos Vakaruose.

Prezidentė su Italijos už-

sienio reikalų ministru aptarė ir su NATO bei ES susijusius klausimus.

Valstybės vadovė darskart pabrėžė, kad Lietuva ketina aktyviai inicijuoti ir dalyvauti rengiant naująją NATO strategiją. Šalies vadovės įsitikinimu, teritorinė gynyba yra svarbiausias sąjungininkų išpareigojimas, jis tokiu ir turi likti. Tačiau Prezidentė teigė, kad būtina išplėsti grėsmės sąvoką, nes šiais laikais pasaulyje nebeapsiribojama teritorine ataka, bet atsiranda ir kibernetinės bei masinės informacijos priemonių atakos.

Prezidento spaudos tarnyba

IR LIETUVIS GELBĖS GRUZIJA

Rugsėjo 11 d. į nelaimės ištiktą Gruziją išvyko tarptautinio Monitoringo ir informacijos centro (MIC) siunčiama penkių koordinavimo ir vertinimo ekspertų grupė, tarp kurių yra ir lietuvis - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos viršininkas vidaus tarnybos pulkininkas leitenantas Rimantas Steponavičius. Grupėje yra ir ekspertai iš Olandijos, Prancūzijos,

Suomijos bei Estijos.

Rugsėjo 10 d. NATO Euroatlantinis reagavimo į ekstremalias situacijas centras ir MIC gavo Gruzijos pagalbos prašymą. Kadangi po rugsėjo 8 d. Gruzijos pietuose įvykusio žemės drebėjimo 6 tūkst. gyventojų liko be pastogės ir apgadinta daugiau kaip 700 pastatų, į šią šalį nuvykę ekspertai įvertins situaciją ir koordinuos pagalbos teikimą, praneša Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

Kreipdamasi pagalbos Gruzija paprašė kuo greičiau atgabenti 2300 palapinių, 4000 antklodžių, 4000 miegmaišių. 6 balų pagal Richterio skalę žemės drebėjimas 13 tūkst. kvadratinį kilometrų plote padarė didžiulę žalą. Jo epicentras buvo 80 kilometrų į šiaurės rytus nuo Kutaisio miesto, Oni srityje.

Visas išlaidas, susijusias su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento eksperto misija nuo žemės drebėjimo nukentėjusioje Gruzijoje, apmoka Europos Sąjunga. LGITIC

„TĖVYNĖS GARSAMS“ 60 METŲ

Prez. Valdas Adamkus ir sol. Aldona Stempužienė, kuriai už nuopelnus Lietuvai įteiktas DLK Gedimino ordino karininko kryžius. Ji 17 metų veda Clevelande lietuvių radijo programas.

Gimtasis žodis ir lietuviška daina tegul gaivina Nemuno šalies prisiminimus ir stiprina mūsų jėgas tolimoje kelionėje į laisvą Lietuvą. Šie žodžiai skambėjo „Tėvynės garsų“ programoje visus 60 metų.

1949 metų rugsėjo 8 d. Tautos šventės proga buvo perduota per WSRs stotį pirmoji „Tėvynės garsų“ programa. Pirmieji garsai – Onos Mikulskienės įkankliuotas signalas „Lietuvias esame mes gimę“ skambas ir šiandien. Pirmoji daina LTM ansamblio „Čiurlionis“ dainuota „Kur giria žaliuoja“.

Programos įkūrėjai – Jaunutis Nasvytis ir Kęstutis Šukys. Finansinė parama – lietuvių verslininkų: Izidoriaus Samo brangenybių parduotuvės, Šuopio baldų dirbtuvės, Petro Muliolio apdraudos įstaigos, Superior Savings and Loan ir iki šių dienų visą Clevelando lietuvišką kultūrinį gyvenimą remiantys Jakubs and Sons Funeral Home.

Į talką įsijungė Kauno radiofono pranešėjas poetas Balys Auginas, dirbo iki 1955 m. 1949 m. pradėjęs programų paruošimo talkos darbą Juozas Stempužis 1955 m. perėmė programos vedėjo pareigas. Nuo 1952 m. programą globojo radijo klubas – Juozas Stempužis, Alfonsas Mikulskis

ir Pijus Žiūrys. 1960 m. Juozas Stempužis po visuomenės atstovų posėdžio tapo „Tėvynės garsų“ savininku, prisiimdamas finansinę ir radijo programų paruošimo atsakomybę.

Lietuviška radijo programa Clevelando lietuviams buvo ir yra svarbi ir reikalinga. Dešimtmečiais buvo perduodamos pasaulinės ir lietuvių žinios, rūpestingai paruošta muzika. Juozas Stempužis sugebėjo įjungti į darbą talentingus asmenis, kurie kūrė įvairias programas. Pvz., „Šventadienio mintys ir žodžiai“ – rašytojas Vacys Kavaliūnas, „Moters pasaulis“ – Milda Lenkauskienė, „Sveikatos patarėjai“ - daktarai Henrikas Brazaitis ir Danielius Degesys, „Keliaujančio mikrofono reportažai“, „Literatūrinės ir istorinės apžvalgos“ - Algis Rukšėnas ir dr. Jolita Kavaliūnaitė.

Jaunimo organizacijų proginiai pasirodymai, Zigmo Peckaus, Juozo Žilionio ir Petro Maželio jaunimo vaidinimai. „Lietuvių kalbos kertelė“ - Ona Šilėnienė, religinės minties programą „Gyvenimo varpai“ - Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija. „Baltijos aidai“ Raimundas Kudukis.

Nepakartojamas, dinamiškas Juozo Stempužio ryšys buvo su laisvėjančia Lietuva. Telefoniniai pokalbiai su

Vytautu Landsbergiu, Sąjūdžio nariais. Sekmadienių rytais Clevelando lietuviai gaudė paskutines žinias iš tėvynės, kurias per naktį telefonu surinkdavo programos vedėjas. Pagrindinės Juozo Stempužio talkininkės buvo Dalia Staniškienė, poetė, redaktorė pranešėja ir Kristina Kuprevičiūtė. Retkarčiais talkino ir Aldona Stempužienė.

1988 m. pradėjus transliuoti John Carroll universiteto stotyje, techninę pagalbą teikė Donatas Nasvytis, Andris Dunduras ir Algis Gedris.

Juozas Stempužis gimė Kaišiadoryse. 1939 m. baigė Kaišiadorių gimnaziją, 1944 m. Vilniaus pedagoginio instituto literatūrinės istorijos skyrių. Vilniaus universiteto humanitarinių mokslų fakultete studijavo meno istoriją. Juozo Stempužio veikla buvo labai įvairi. Priminsim tik svarbesnius darbus. 10 metų buvo LTM ansamblio „Čiurlionis“ pirmininkas, mokytojavo ir vadovavo vysk. Motiejaus Valančiaus lituanistinei mokyklai. Aktyviai dalyvavo Lietuvių namų Clevelande statybos organizavime, buvo aktyvus respublikonų partijos narys, Cleveland'o „Round Table“, Americacn Nationalities Movement, Pavergtų tautų organizacijoje ir aktyviai prisidėjo prie tautybių programos išlikimo Public Radio stotyje.

Dirbo Cuyahoga apskrities įstaigoje, dėka jo lietuviai ten gaudavo darbus. Muzikos duoklė – išleistos Aldonos Stempužienės plokštelės, Nerijos vokalinio vieneto ir talka leidžiant „Čiurlionio“ ansamblio plokšteles. Aldonos Stempužienės sūnaus Lino pastangomis perversos į CD.

Apdovanojimai. 1963 m. Ohio lietuvių gydytojų premija, 1968 m. Lietuvių Bendruomenės Kultūros premija, 1989 m. Clevelando Skautijos Padėkos ordinas ir rėmėjo kaspinas.

Juozui Stempužiui rūpėjo lietuviškų laikraščių išėjimoje likimas. Jis bendravo, rašė straipsnius į „Draugą“, „Dirvą“ ir kitus.

Padėdavo rengti „Dirvos“ šventes, jubiliejus. „Tėvynės garsų“ archyve yra Vilties draugijos pirmininkų „Dirvos“ redaktorių žodžiai. Jau pakirstas ligos, neatsisakė ir sutelkęs jėgas vadovavo „Dirvos“ 70 metų jubiliejaus minėjimui. Tai buvo paskutinė „Dirvos“ šventė Clevelande.

Po Juozo Stempužio mirties, 1992 m. programos vadovavimą perėmė Aldona Stempužienė. Ji pasirinko darbą John Carroll universiteto stotyje, perleisdama valandą Kristinai Kuprevičiūtei

Public radio stotyje. Kristina Kuprevičiūtė iki šiol veda vakarinę programą, pavadintą „Tėviškės aidai“. Jos programa vykusiai reprezentuoja lietuvišką muziką ir kultūrą. Ji pasiekia ne tik lietuvius klausytojus, bet ir daug amerikiečių publikos.

Aldona Stempužienė, turėdama dvi valandas, turi galimybę perduoti įvairią programą. Daug laiko skiria kultūrinei daliai, rimtai lietuvių kompozitorių muzikai, išėjimo ir Lietuvos. Minimi rašytojai, poetai, svarbios sukaktys, literatūra ir teatras. Prieš pora savaitių, kartu su Milda Lenkauskiene paruošė pusvalandžio programą apie Barborą Radvilaite. Entuziastinga klausytojų reakcija. Taip pat daug žinių iš Clevelando ir Lietuvos. Nuo 1981 m. „Tėvynės garsai“ sudarė sąlygas transliuoti religinę programą „Gyvenimo varpai“ - Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijai.

Šiuo metu svarbiausia programos talkininkė dr. Živilė Vaitkienė, gimusi Clevelande,

Juozas Stempužis 1962 m. prie radijo aparatų.

sugeba paruošti ir pranešinėti programas.

Didelė pagalba ir atrama yra amerikietis garso inžinierius Greg Priddy. Jis yra A. Stempužienės dainavimo studentės Jean Priddy vyras, atėjęs padėti po J. Stempužio mirties, dirba jau 17 metų. Programų perdavimas yra tik dalis mūsų milžiniško darbo, kurį sudaro archyvo kopijavimas, pervedimas į kompaktines plokšteles.

G. Priddy daug dienų ir valandų įdeda į šį darbą. Kiekviena programa lieka dvejose kompaktinėse plokštelėse. PLB atiduotas Jono Stonio archyvass, svarbi Lietuvos istorijos medžiaga. Šiuo metu jau yra Lietuvos centriname valstybės archyve. Dalis pervesta į „digital“ kasetes liko „Tėvynės garsų“ archyve. Greg į Clevelandą atvyko iš Kansas City. Greg Priddy padėjęs techniniams reikalams Vytautas Vaitkus, deja, dėl medicinos studijų mus paliko. Dažnai padeda Romas Zorska ir Vilija Klimienė.

Aldonos Stempužienės šeima jau kalbina motiną keisti gyvenimą pilną sunkaus darbo į poilsį. Šiuo metu ji neįsivaizduoja, kaip galima palikti Clevelando visuomenę be radijo programos. Nors sulaukusi, kaip Lietuvoje sakoma, garbaus amžiaus, programos darbą tęs kol galės.

Aldonos Stempužienės gyvenimass buvo muzika, koncertai, operos, lietuviška daina, dabar ji tapo radijo pranešėja.

Jos biografijos nerašysim. Jei kam įdomu – tinklalapyje www.aldonadiva.com yra daug žinių.

„Tėvynės garsai“ transliuojami iš John Carroll universiteto stoties 88.7 FM sekmadieniais nuo 8:00 v.r. - 10:00 v.r. Girdima internete adresu www.wjcu.org visuose žemės kampečiuose. „Tėvynės garsų“ el. paštas tevgarsai@aol.com

Adresas: 4249 Lambert Rd., Cleveland, OH 44121. **TG**

SKELBIAMAS SKULPTŪRINIS KONKURSA

Skelbiamas nemokamas viešas konkursas sukurti paminklą kovotojų, žuvusių už Lietuvos laisvę Motinai. Vieta paminklui paskirta Kaune, Vytauto prospekte, buvusiose senosiose kapinėse. Kviečiame dalyvauti ir pateikti savo eskizus ir idėjas skulptorius profesionalus ir mėgėjus. Projektus ar maketus atneškite į LPKTS būstinę Kaune, Laisvės al. 39, iki 2009 m. spalio 1 d., 12 val. Prie projekto turi būti nurodyti autoriaus vardas, pavardė, adresas, telefono numeris. Konkursui pateikiamų projektų skaičius ir mastelis vienam asmeniui neribojami.

Projektų ir maketų paroda veiks LPKTS būstinės salėje iki 2009 m. spalio 15 d. Maloniai kviečiame dalyvauti, kreipkitės tel. (8-37)-323-214, mob. 8-656-27-860, el. paštas tremtinys@erdves.lt, lpkts@erdves.lt.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdyba

Nuolatiniai „Tėvynės Garsų“ talkininkai: garso inžinierius Greg Priddy, dr. Živilė Vaitkienė, redaktorė ir pranešėja, Romas Zorska pranešėjas.

NETEKOME DAR VIENO KOVOTOJO

Rugsėjo 10 d. Anykščiuose į Amžinybę išėjo Birželio 23-ios sukilėlis, partizanas, buvęs politinis kalinys ir tremtinys, Lietuvos Laisvės Kovotojų, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungų narys, veiklus visuomenininkas, dimisijos majoras **Eligijus Smetona**. Amžinoji Šviesa jam tešviečia. Dėl skaudžios netekties nuširdžiai užjaučiame dukrą Reginą ir sūnų Robertą, gimines bei artimuosius.

*Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga
LLKS leidinio „Varpas“ redakcija*

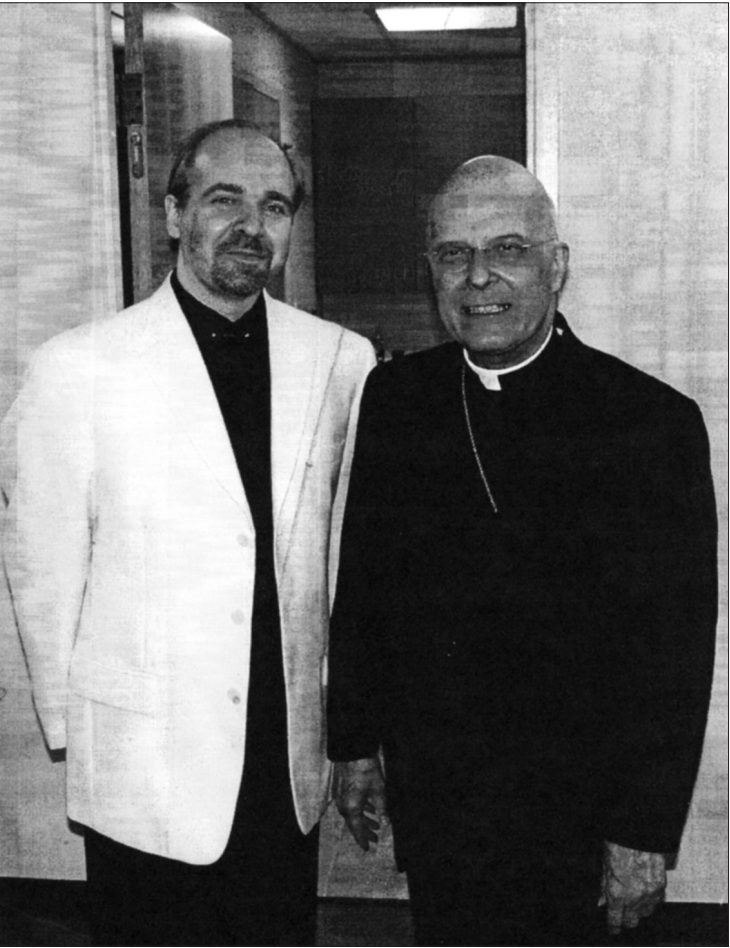
CHICAGO, IL

Čikagos kardinolas švęs Lietuvos tūkstantmetį

Spalio 23-25 d. šv. Brunono misijos ir Lietuvos vardo sukaktį Čikagoje su lietuviais švęs JAV vyskupų konferencijos pirmininkas, Čikagos arkivyskupas kardinolas Francis George, OMI. Spalio 25 d., sekmadienį, 3 val. popiet Šventojo Vardo Čikagos katedroje kard. F. George, OMI

ir arkivysk. S. Tamkevičius, SJ, koncelebruos iškilmingas šv. Mišias tūkstantmečiam krikščionybės keliui Lietuvoje atminti. Po šv. Mišių vyks višės katedros parapijos salėje.

Parapijas, organizacijas ir visuomenę kviečiame ruošti ir gausiai dalyvauti. Daugiau informacijos suteiks Nerijus Šmėrauskas tel. 773-735-6677, 773-875-8847, faks. 773-735-3946 arba e.pastu: nuostaba@gmail.com

Jo Eminencija Čikagos kardinolas Francis George, OMI ir muzikas Ričardas Sokas, kuris dažnai kviečiamas vadovauti muzikinei programai Arkivyskupijos ruošiamuose kasmetiniuose festivaliuose.

PAŽAISLIO MUZIKOS FESTIVALIS

Rugpjūčio 30 d. populiariais klasikos kūrinių su ištikimiausiais savo gerbėjais atsisveikino 14-asis tarptautinis muzikos festivalis.

Pažaislio vienuolyno kieme, ant Taikos kalno, Kauno marių pakrantėje, drauge su tūkstančiais muzikos mylėtojų koncerto klausėsi ir Pažaislio festivalio globėjas – **prezidentas Valdas Adamkus** su Alma Adamkiene.

Obuolių kvapu bei rudens spalva dvelkiančiame Pažaislyje kartu su kitomis vienuolėmis kazimierietėmis muziką kiekvieną vasarą į vienuolyną įsileidžianti sesuo Lidija, kreipdamasi į žiūrovus, sakė: „Mes visi ateiname pasiklausyti savo pašaukimą

atradusiųjų, tai yra Dievo melodijas savyje išgirdusiųjų. Čia ir slypi Pažaislio fenomenas”.

Anot Kauno miesto mero **Andriaus Kupčinsko**, „ir jokios ekonominės negandos nepaveikė Pažaislio festivalio: jis išliko tvirtas, lankomas, nes tai – vertybė, kurios net sunkmetis neįveikia”.

Baigiamajame net tris vasaros mėnesius trunkančio festivalio koncerte griežė Kauno miesto simfoninis orkestras, dainavo Kauno valstybinis choras bei solistai Raminta Vaicekauskaitė ir gastrolių išvykusią Ievą Prudnikovaitę pakeitusi Jurgita Šalčiūtė, Vaidas Vyšniauskas ir Liudas Mikalauskas. Dirigavo profesorius Petras Bingelis.

Festivalio koordinatorius Justinas Krepšta, paprašytas apibūdinti prabėgusią keturioliktąją Pažaislio muzikos vasarą, sakė: „Renginių gal ir mažiau festivalio programoje šiemet buvo, nes mus riboja lėšos, bet žiūrovų sulaukėme nepalyginamai daugiau nei per ankstesnius Pažaislio muzikos festivalius. Įsitikinome, kad, nepaisant visų sunkmečių, kurie pakoregavo mūsų programą, turime ištikimų gerbėjų. O jie pasirenkę dėl muzikos „viską atlaikyti”. Smagu, kad tokių bičiulių Pažaislis kasmet įgyja vis daugiau”. *LGITIC*

Šimtamečio ažuolo pagerbime Čikagos lietuvių „Seklyčios“ restorane: „Margučio II“ radijo laidų vedėja Dalia Sokienė, solenizantas Domas Adomaitis, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. Petras Buchas, Čiurlionio galerijos pirm. Leonas Maskaliūnas ir dailininkė Magdalena Birutė Stankūnė.

PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS ČIKAGOJE

Rugsėjo 11 d. Čikagoje prasidėjo suvažiavimas, skirtas sporto ir darnios plėtos temoms aptarti („Chicago Summit on Sport and Sustainability“). Kalbėti atidarymo metu buvo pakviestas prezidentas Valdas Adamkus.

Čikaga, kandidatuojama tapti 2016 metų Olimpinių žaidynių rengėja, siekia sukurti darnios plėtos planuojant ir vykdant didelio masto sporto renginius modelį. Tuo tikslu Čikagos miesto meras R. M. Daley bei programos „Chicago 2016“ vadovas P. G. Ryan inicijavo prestižinį renginį, subūrusį JAV ir užsienio šalių valdžios pareigūnus, sporto lygų bei salių savininkus, rėmėjus, statybų verslo atstovus bei aplinkosaugos srities lyderius. Suvažiavimo metu dalyviai pasidalins idėjomis ir diskutuos inovacijų, strategijų ir geriausios praktikos darnios plėtos sporto srityje temomis bei numatys ilgalaikės veiklos gaires teigiamiems pokyčiams ne tik Čikagos mieste, bet ir visoje šalyje bei pasaulyje.

Prezidentas Valdas Adamkus, ilgus metus dirbęs JAV Gamtos apsaugos agentūros (EPA) Vidurio vakarų regi-

ono direktoriumi, savo kalboje atkreipė dėmesį į pamatines Olimpinių judėjimo idėjas, tar naujančias taikios ir žmogaus orumą puoselėjančios visuomenės bei geresnio pasaulio kūrimui. V. Adamkus pabrėžė sporto svarbą harmoningam žmogaus vystymuisi, o kaip aplinkosaugos specialistas prezidentas skatino ypatingai rūpintis ekologiniais didelio masto žaidynių rengimo aspektais, kad veikla ne tik nepadarytų žalos aplinkai, bet prisidėtų prie jos išsaugojimo. V. Adamkus, demonstruodamas paramą Čikagos miesto kandidatūrai rengti 2016 m. Olimpines žaidynes, prisiminė šiam miestui būdingą toleranciją, atvirumą

ir palankias sąlygas puoselėti tautinį identitetą bei dalyvauti visuomeninėje veikloje. Gavusi teisę rengti žaidynes Čikaga, prezidento įsitikinimu, užduotį atliktų puikiai, visais atžvilgiais vadovaudamasi olimpinėmis vertybėmis.

Prezidento Valdo Adamkaus kalbos klausėsi apie tris šimtus suvažiavimo dalyvių, reportažus transliavo pagrindinės Čikagos televizijos ir radijo stotys.

Susitikimas baigėsi rugsėjo 11 d., antrąją suvažiavimo dieną buvo Jungtinės Karalystės ministro pirmininko Tony Blair pasisakymas.

LR Generalinio konsulato Čikagoje inf.

Prezidentas V. Adamkus renginio atidarymo metu.

R. Astrausko nuotr.

DAINA AŠ GYVENU!

MIELI LIETUVIAI, DAINUOJANTYS IR MĖGSTANTYS DAINĄ,

Su džiaugsmu pranešame apie artėjančią **IX Dainų šventę**, kuri įvyks **2010 M. liepos 2-4 d. Toronte, Kanadoje**.

Maloniai kviečiame prisijungti prie mūsų šventės savo dalyvavimu. Daugelis chorų

organizuojasi ir jau pradeda ruošti. Pavieniai dainininkai taip pat gali registruotis.

Junkitės bendrai dainai, mokykitės repertuarą, dainuokite ir su melodinga nuotaika atvykite į mūsų visų šventę.

Registruotis galite iki rugsėjo 28 d.

Registracijos mokestį reikia susimokėti iki spalio 31 d. Bilietai į Dainų šventės renginius bus parduodami nuo lapkričio 1 d.

Plačiau šventės žinias sekite internetinėje svetainėje, www.dainusvente.org

IX dainų šventės ruošos komitetas

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 10 d., šeštadienį Šv. Jurgio parapijos uždarymo pokylis Lietuvių namuose.

ATSIŠAUKIMAS „DIRVOS“, „DRAUGO“ REDAKTORIAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS

Mane ir visus mano prietelius, pažįstamus labai kamuoja labai skaudi padėtis Lietuvoje kas liečia lietuviybę, Tėvynės meilę, pagarbą ir ištikimybę jai.

Lietuvos jaunimas yra apleistas vyriausybės, švietimo ministro, mokytojų, dvasinių auklėtojų, o prieš propagandai per daugelį kanalų net per gimines ar šeimos prietelius kurie nusivylę mūsų pačių parinktais vadais, prezidentu, kalba apie „gerus laikus“ sovietų okupacijos metų, kai visi, beveik visi, buvo lygūs ubagai.

Dar ir šiandien Lietuvos mokyklose, net universitetuose, istorijos mokytojai kalba apie „tuos auksinius metus“ prie sąjungos. Anglų kalbos mokytojai dažnai primena studentams: „meskite anglų kalbą, negaiškite laiko, geriau studijuokite rusų kalbą, kurios vėl greit reikės“. Mokinukai ir studentai nedrįsta klausinėti mokytojo, taip pat anglų kalbos studentai – nežinia kaip „atsilygins“ pyktelėjęs mokytojas.

Nėra tinkamų istorijos vadovėlių, kurie įdiegtų meilę ir pagarbą Lietuvai. Vidurinių mokyklų mokiniai pradeda mokintis Lietuvos istoriją, kurios pirmuose puslapiuose matoma aiškiai, kad parašyta ne meilė Lietuvai, bet Lietuvos reikšmės supratimas sumenkinamas.

Būtinai reikia paruošti tautinį, patriotinį auklėjimą ugdančius istorijos vadovėlius ir istoriją dėstyti nuo pirmos klasės.

Būtinai reikia tautinį auklėjimą pradėti dar nuo kūdikystės, o tam reikia knygelių su lengvo turinio, pasakų formos herojiškų įvykių, senovės laikų su spalvotais paveikslėliais, kad vaikučiams būtų galima duoti ir vaizdinį auklėjimą.

Tas knygeles išdalinti vaikų darželiams ir tėvams, kurie turi vaikučių ir norėtų jiems paskaityti istorines pasakas. Suprantu, tam reikia gerų rašytojų ir pinigų. Nežinau, kur

rasti patikimus rašytojus, kurie neparašytų antrą dalį „Durnių laivo“, ar rašytojų, kurie sumažina Lietuvos gyvavimo ir kovų reikšmę dėl nepriklausomybės su svetimųjų interesais.

Paskutinis, labai skaudus smūgis, buvo skaitant labai gražiais kietais viršeliais spausdintą ant brangaus popieriaus, 379 puslapių išgarbintą knygą „Dvidešimto amžiaus slaptieji archyvai“. Autoriai: Arvydas Anušauskas ir Gražina Sviderskytė. Rėmė Lietuvos Respublikos Kultūros Ministerija, recenzavo prof. dr. Š. Liekis, doc. Dr. J. Vaičenonis.

Su didžiausiu smalsumu sėdome skaityti. Labai skaudu

A.† A.
ALDONA BARTKŪNAITĖ
JUODVALKIENĖ

Po ilgai trukusios ligos ALDONA užbaigė savo žemišką kelionę 2009 m. rugpjūčio 18 d.
Nuliūdę liko vyras VINCAS, dukra ALDONA, sūnūs VYTAUTAS, SAULIUS ir keturi anūkai.
Laidotuvės privačios

Liūdinti šeima

ir įdomu buvo vėl pergyventi Lietuvos Respublikos merdėjimą paskutinėmis laisvės valandomis. Atskleidus 33 puslapį radome prezidento Antano Smetonos paskutinius žodžius, palikus ministrui pirmininkui Merkiui paskutinį pasirašytą aktą... Prezidentas A. Smetona išvyko Kybartų link...

34 puslapyje – kaip Kremlius ir tikėjosi, Lietuva pasidavė be šūvio ir nesulaukusi pagalbos iš vakarų...

39 puslapyje skaitome apie Klaipėdos krašto atplėšimą nuo Lietuvos, o 61 puslapyje jau vokiečių okupacijos laikų gyvenimą... Lietūkio garažo įvykius...

O kur apie skaudžią Lietuvos okupaciją kuri truko virš 50 metų? Nėra. Mirtina

Mirties pranešimas

A.† A.
STASĖ UŽUPYTĖ
BUBLIENĖ

Mirė 2009 m. rugsėjo 1 d. Detroite, JAV. Velionė gimė 1910 m. lapkričio 3d., Švediškių kaime, Lukšių valsčiuje, Šakių apskrityje, Lietuvoje, gausioje trylikos vaikų ūkininkų Onos Vailokaitytės ir Petro Užupio šeimoje, ir paskutinioji iškeliavo į Amžinuosius Namus.

Į Ameriką atvyko 1949 m. birželio mėn. 13 dieną. Viena iš pradininkių Detroito Šv. Antano šeštadieninės lietuviškos mokyklos, kurioje mokytojavo pirmuosius 12 metų. Visą gyvenimą buvo ateitininkė.

Paliko liūdesyje sūnus Romualdas su žmona Ingrida ir Algimantas su žmona Birute, ir anūkės Vija Bell, Rama Kavaliauskienė, Aida O’Meara, Milda Bublytė, Gaja Milevičienė, Lina Bublytė ir anūkas Tauras Bublys, bei keturios pro-anūkės ir šeši pro-anūkai bei gausus būrys giminių Lietuvoje, Kanadoje ir Amerikoje.

Velionė buvo pašarvota Dievo Apzaizdos bažnyčioje, Southfield, Michigan šeštadienį rugsėjo 5 d. nuo 9:30 iki 11 val. ryto kada prasidėjo laidotuvių mišios. A.A. Stasė Bublienė buvo palaidota Holy Sepulchre kapinėse šalia savo vyro a.a. Vlodo Bubljo.

Šeima prašo vietoje gėlių aukoti Camp Dainava Foundation arba Religiuos Aid – Youth Ministry.

Nuliūdę sūnūs su šeimomis

DIRVAI AUKOJO	
R.Sakienė, Oceanside, CA.1000	
M.Motiejūnas, Euclid, OH...100	
G.Kumpikaitė,	
Queens Village, NY	53
S.Dubauskas,	
Clarendon H., IL	45
S.Korius, Santa Monica, CA..45	
R.Jagminas, Bridgewater, MA30	
A.Januška, Milton, MA.....	30
L.Kazlauskas, Trail Creek, IN28	
D.Degesys, Gates Mills, OH..25	
G.Taoras, Dover, NH	25
A.Giedraitienė,	
Willowick, OH.....	16
A.Barulis, Brockton, MA.....	15
V.Apanius, Chesterland, OH..10	
J.Biliūnas, Mentor, OH	10
A.Petraitenė,	
St. Petersburg Beach, FL.....	5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpine, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokačių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. Dirvai tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – Dirvos leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2009 m. lapkričio 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vąjų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, Dirvą ir sumokės prenumeratą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą Dirvą moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje moka 57 dol.

Mieli, ilgamečiai Dirvos skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite Dirvą savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų Dirvos skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime Dirvos tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą Dirvos stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardėirvardas

Nr. ir gatvė

Miestas Valstybė Zip

Tel. numeris

SPORTAS

APGYNĖ EUROPOS
ČEMPIONŲ TITULĄ

Rugsėjo 6 d. lietuvė stalo tenisininkė R. Paškauskienė su serbu A. Karakaševičiumi apgynė Europos mišrių dvejetų čempionų titulą.

Serbijoje vykusio Senojo žemyno čempionato finale 32 metų lietuvė ir 33 metų serbas 4-1 (3:11, 11:7, 11:3, 11:4, 11:8) įveikė baltarusius Jevgenijų Ščetinina ir Viktoriją Pavlovič.

Rūta Paškauskienė ir Aleksandras Karakaševičius Europos mišrių dvejetų čempionais tapo ketvirtą kartą. Prieš tai jie Europos pirmenybių aukšą iškovojo 2000, 2005 bei 2007 metais. 2002 metų Europos čempionate Rūta ir Aleksandras pelnė sidabrą.

Čempionate dalyvavo 20 duetų. Lietuvė ir serbas laimėjo visus septynis mačus.

Ten pat vykusiam atvirajame Serbijos čempionate 36-ąją vietą pasaulio reitinge užimanti Europos čempionė R. Paškauskienė vienetų varžybose pasiekė pusfinalį, kuriame šeštadienį 2-4 (3:11, 4:11, 11:5, 3:11, 12:10, 9:11) nusileido 28-ajai pasaulio raketėi 31 metų baltarusei V. Pavlovič. **LRT**

DVIRATININKAS
A. KRUOPIS LAIMĖJO
BELGIJOJE

22 metų Lietuvos dviratininkas Aidis Kruopis, atstovaujantis „Litubel Staki Parket“ komandai, laimėjo Belgijoje vykusias lenktynes „Izegem Koers“.

Jis 163 km nuvažiavo per 3 val. 35 min. Pagrindinę grupę sudarė 121 dviratininkas.

Lietuvos čempionas Egidijus Juodvalis („Litubel Staki Parket“) finišavo 84-as, Vytautas Kaupas – 97-as, Mindaugas Striška – 108-as, o Gediminas Kaupas (visi trys – „Revor-Jartazi“) – 109-as.

Iš 266 startavusių dviratininkų klasifikuoti 159. **LRT**

R. BERANKIS PATEKO
Į KETVIRTFINALĮ

Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis pateko į Turkijoje vykstančio Tarptautinės teniso federacijos (ITF) „Futures“ turnyro, kurio prizų fondą sudaro 15 tūkst. JAV dolerių, vienetų varžybų ketvirtfinalį.

19-metis lietuvis, kuris pasaulio vertinime užima 422-ąją vietą, antrajame rate – aštuntfinalyje – rugsėjo 10 d. 6:0, 6:2 nugalėjo 730-ąją pasaulio raketę 20-metį bulgarą Valentina Dimovą.

Patekdamas į ketvirtfinalį, R. Berankis užsitikrino tris Teniso profesionalų asociacijos (ATP) vertinimo taškus. **LRT**

Europos vyrų krepšinio čempionato rungtynėse rugsėjo 9 d. Lietuvos rinktinė 84:69 nugalėjo Bulgarijos ekipą ir pateko į kitą etapą. Antrajame etape komandos kovos dviejose grupėse. F grupėje žais Lietuva, Turkija, Lenkija, Slovėnija, Serbija ir Ispanija. E grupėje rungtyniaus Graikija, Kroatija, Makedonija, Prancūzija, Rusija ir Vokietija. Į atkrintamąsias varžybas pateks po keturias geriausias grupių ekipas. Antrojo etapo kovos prasidėjo rugsėjo 12 d. **LRT**

LIETUVOS IMTYNININKAI IŠKOVOJO
DU MEDALIUS

Suomijoje vykusiam pasaulio veteranų graikų-romėnų imtynių čempionate vilnietis Nikolajus Ilkevičius iškovojo sidabro medalį, o anykštėnas Arvydas Krikščiūnas užėmė trečiąją vietą.

N. Ilkevičius D amžiaus grupės svorio kategorijoje iki 69 kg nugalėjo suomį Hannu Kumpulaineną ir švedą Hansą Lindhalą, tačiau finale nusileido ukrainiečių kilmės JAV sportininkui Valentinui Kalikai.

C amžiaus grupės svorio kategorijoje iki 63 kg A. Krikščiūnas pirmoje kovoje

pralaimėjo būsimajam pasaulio čempionui ukrainiečiui Michailui Nilipiukui, tačiau paguodos imtyse Arvydas savo varžovams nepaliko jokių vilčių. Anykštėnas nugalėjo amerikietį Ronaldą Hughesą, suomį Arį Hakaneną ir iškovojo bronzos medalį.

C grupės svorio kategorijoje iki 76 kg panevėžietis Saulius Matuolis pirmojoje imtyje pralaimėjo baltarusiui Jurijui Bondarykui ir pasitraukė iš kovos dėl apdovanojimų.

Pasaulio veteranų imtynių čempionate dalyvavo 320 imtynininkų iš 33 šalių. **LRT**

T. VAITKUS LENKTYNĖSE JAV – ŠEŠTAS

JAV vykstančių daugiadienių dviračių lenktynių „Tour of Missouri“ ketvirtajame etape rugsėjo 10 d. lietuvis Tomas Vaitkus, atstovaujantis Kazachstano komandai „Astana“, finišavo pagrindinėje grupėje ir užėmė 37-ąją vietą.

Nugalėjo argentinietis Juan Jose Haedo („Saxo Bank“). Jis 175,7 km nuvažiavo per 4 val. 7 min. 55 sek. Kartu su nugalėtoju finišavo 108 dviratininkų. **LRT**

BOKSE SUMAŽĖS
SVORIO KATEGORIJŲ

2012 metų Londono olimpinėse žaidynėse boksaininkai kovos ne vienuolikoje, kaip dabar, o dešimtyje svorio kategorijų.

Nuo 2010 metų rugsėjo 1 dienos nebeliks svorio kategorijos iki 57 kg. Svorio kategorijų skaičius sumažintas Tarptautinės mėgėjų bokso asociacijos (AIBA) posėdyje Milane (Italija), kur vyksta pasaulio čempionatas.

Londono olimpinėse žaidynėse debiutuos moterų bokso varžybos. Moterys varžysis trijose svorio kategorijose: iki 51 kg, iki 60 kg ir iki 75 kg. Kiekvienoje svorio kategorijoje kovos po 12 boksaininkų. **LRT**

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.

Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas **TAUPA@AOL.COM**
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJĮ SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)